

TEOLOGIE SISTEMATICA III

ANTROPOLOGIE & ANGELOLOGIE

Cuvânt Înainte

Am parcurs până acum două manuale de Teologie Sistematică, studiind doctrinele avansate ale credinței creștine și implicațiile lor practice. Iată-ne ajunși acum, cu cercetările noastre teologice modeste, la un subiect pe cât de intrigant și incitant, pe atât de dramatic și profund practic: **studiul omului în contrast cu îngerii**.

Subiectul este intrigant și incitant deoarece, pe de o parte, îngerii sunt ființele cele mai frumoase și mai puternice din creație. Aparițiile și manifestările lor sunt evenimente supranaturale fără egal, care au fascinat omenirea din cele mai vechi timpuri. În același timp însă, Scriptura ne descoperă existența îngerilor căzuți, iar manifestările acestora sunt înfricoșătoare, distructive și pline de înșelare.

Pe de altă parte, omul – deși creat mai prejos decât îngerii pentru o vreme – este ordinul cel mai înalt al creației lui Dumnezeu. Numai din cauza păcatului ajunge să fie inferior îngerilor, fapt care ar trebui, ca mântuiri ai Domnului, să ne umple de speranță și entuziasm la gândul a ceea ce vom fi la desăvârșirea mântuirii noastre.

Ce contrast extraordinar se deschide înaintea noastră! Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât L-a dat pe singurul Său Fiu pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Și totuși, pentru îngeri nu există o asemenea cale minunată de mântuire. Ei au fost fie confirmați pentru veșnicie, fie pierduți pentru totdeauna, în urma unei alegeri personale și definitive. Ce motive extraordinare de laudă la adresa Mântuitorului ar trebui să avem la finalul acestui studiu!

Subiectul este dramatic și profund practic deoarece scoate în evidență consecințele alegerilor morale și ale credinței personale. Este o tragedie imensă să înțelegem că iadul nu a fost creat pentru oameni, ci pentru diavol și îngerii lui – și totuși, o mare parte a omenirii va ajunge acolo din cauza refuzului încăpățânat al mâinii întinse a harului, mână străpunsă de cuie și oferită prin jertfa de sine a Domnului Isus Hristos.

În același timp, este o bucurie nemăsurată să înțelegem ce lucruri de negrăit și ce părtășie inestimabilă cu Dumnezeu ne așteaptă în cer – împreună cu mulțimea îngerilor sfinți – pe noi, cei care ne-am pus toată credința în mântuirea lui Dumnezeu.

De ce este acesta un subiect practic? Pentru că studiul lui ne motivează să trăim responsabil și să grăbim, prin răspândirea Evangheliei, revenirea Domnului Isus Hristos. Fie ca Dumnezeu să ne ajute la aceasta. Amin!

L.Murg

CUPRINS

Antropologie

Originea omului - Creația specială N.Sinitean	4
Natura omului – Chipul divin în om M.Lozneanu	10
Structura omului – Monism, dihotomie și trihotomie M.J.Scurtu	15
Familia omului – Bărbatul și femeia în uniune C.Brad	19
Responsabilitățile Omului – Relația cu creația L.Murg	25
Căderea omului – Neascultare, moarte, corupere Ed.Cernăuțan	36
Pedeapsa omului – Despărțirea de Dumnezeu S.Plăcintă	41
Guvernarea omului -- Dispensații istorice C.Căprariu	45
Salvarea omului – Soluția divină V.Gabor	50

Angelologie

Crearea îngerilor V.Filip	54
Organizarea îngerilor aleși V.Lucaci	58
Slujirea îngerilor aleși D.Comănescu	62
Răzvrătirea îngerilor căzuți M.Lozneanu	66
Activitățile îngerilor căzuți M.Văduva	70
Căpetenia îngerilor căzuți – Satana D.Chiu	75
Destinul îngerilor căzuți C.Rusu	79

Originea omului – creația specială

Text: Geneza 1:26-27

Cuvântul de aur: Geneza 2:5 „Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărână pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu.”

INTRODUCERE

Versetele expuse mai sus ne prezintă originea rasei umane. Cât de nobilă și de inspiratoare este ființa noastră, creată după chipul lui Dumnezeu! Geneza ne cheamă să privim dincolo de material, la imaterial; dincolo de Creație, la Creator. Nimic nu ar trebui să ne distragă de la reflectarea lui Dumnezeu pe care o vedem în ceea ce a făcut El.

Cartea Genezei se deschide cu Dumnezeu confruntându-Se cu haosul și dezordinea pentru a aduce ordine și frumusețe în creație. Oamenii sunt creați și desemnați să participe la guvernarea divină a universului. Ea înregistrează începutul timpului, al universului, al vieții, al păcatului și al mântuirii, precum și originea neamului uman și a națiunii ebraice.

Relatarea biblică a creării omului ne oferă cel mai nobil concept despre om și despre originea sa. Ea contrazice afirmațiile necredincioșilor (Psalmul 14:1–6) și așază ființa umană într-o poziție de demnitate și onoare. Această înregistrare Îl onorează pe Creator (Eclesiastul 12:1–6) și ne dezvăluie dragostea lui Dumnezeu, exprimată în crearea omului (Apocalipsa 4:11).

Cartea Geneza este o carte de căpătâi, reprezentând fundația întregii Scripturi. Fiecare temă majoră a Bibliei își are originea în Geneza. Cartea este structurată în zece unități (*toledot*), introduse prin formula: „Acestea sunt generațiile...”. De exemplu: „Iată istoria (*toledot*) cerurilor și a pământului” (Geneza 2:4) sau „Iată cartea (*toledot*) neamurilor lui Adam” (Geneza 5:1). Aceste secțiuni pot reflecta mărturii păstrate în memoria orală a primilor oameni și transmise mai departe, inclusiv prin Noe și fiii săi (redăm doar câteva dintre ele).

Cartea Genezei, prima carte a Vechiului Testament, începe cu relatarea creației, care culminează cu crearea omului și plasarea lui într-un rol

central în universul creat. Creația este prezentată ca o manifestare a puterii și a scopului divin, caracterizată de măiestrie și menită să producă uimire.

Biblia afirmă că Dumnezeu l-a făcut pe om după chipul Său, formându-l din praful pământului. Deși Scriptura nu spune că Dumnezeu Și-ar fi folosit mâinile în mod literal, ea indică faptul că această creație a fost una mult mai personală decât celelalte. Anterior, Dumnezeu a vorbit și lucrurile au luat ființă; în cazul omului însă, Dumnezeu l-a format (plămădit) și apoi a suflat viață în el într-un mod profund personal.

Relatarea biblică despre Adam și Eva și expulzarea lor din Grădina Edenului este bine cunoscută. Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise. Dumnezeu i-a poruncit lui Adam să stăpânească peste creație, să fie roditor și să se înmulțească.

CREAȚIA

- **Ziua 1** (Gen. 1:1–5) – Dumnezeu a creat **LUMINA**.
- **Ziua a 2-a** (Gen. 1:6–8) – El creează cerul (aerul și apele).
- **Ziua a 3-a** (Gen. 1:9–13) – El creează uscatul și viața vegetală.
- **Ziua a 4-a** (Gen. 1:14–19) – Dumnezeu creează stelele și corpurile cerești.
- **Ziua a 5-a** (Gen. 1:20–23) – El creează viața acvatică și păsările.
- **Ziua a 6-a** (Gen. 1:24–31) – Dumnezeu creează viețuitoarele pământului și, ca o încoronare a creației, pe om.
- **Ziua a 7-a** – Dumnezeu S-a odihnit.

OBIECTIVE

- Să recunoaștem originea **omului** și binecuvântarea care decurge din cunoașterea ei.
- Să învățăm să apreciem **capodopera creațiunii** lui Dumnezeu.

SCHIȚA

- I. Creația - act divin*
- II. Creația - act diferit*
- III. Creația - act definitiv*

ANALIZA

I. CREAȚIA - ACT DIVIN

Crearea omului a fost unică prin faptul că a fost un **act divin**, un act pe care numai Dumnezeu îl putea realiza. Este demn de remarcat că, atunci când Dumnezeu a creat celelalte lucruri, El a spus pur și simplu: „Să fie!”. Însă, la crearea omului, apare un element distinct: o **consultare**, un „consiliu” în cadrul Dumnezeirii — „Să facem om după chipul și asemănarea Noastră”.

Aici descoperim limbajul Dumnezeirii: Tatăl a avut un rol în crearea omului, Fiul a avut parte în crearea omului, iar Duhul Sfânt a fost de asemenea implicat (Evrei 1:1–3, 8–9; Ioan 1:1–3; Coloseni 1:14–17; Efeseni 3:9; Iov 33:4). Crearea omului este actul culminant al creației lui Dumnezeu (Geneza 1:26).

Unii interpreți sugerează că folosirea pluralului *Elohim* ar reprezenta un „plural al maiestății”. Așa cum regalitatea umană se referă uneori la sine folosind „noi” în loc de „eu”, tot așa s-ar putea spune că Dumnezeu vorbește la plural. Creștinii însă văd în această expresie una dintre cele mai timpurii indicii ale faptului că Dumnezeul unic al Scripturii există în trei Persoane — realitate pe deplin descoperită abia în Noul Testament.

„Și Dumnezeu a zis: «Să facem om»” (Geneza 1:26). Este semnificativ faptul că verbul „a crea” este folosit cu economie în acest capitol: apare în versetul 1 și în versetul 21, dar în versetul 27, referitor la om, apare de **trei ori**. În toate actele anterioare de creație, Dumnezeu a dat doar porunca: „Să fie!”. În cazul omului însă, nu poruncește pământului să-l producă, ci Însuși Dumnezeu îl creează în mod direct.

Fazele creației omului

a. Omul a fost creat în ziua a șasea (Geneza 1:26–27, 31). Înțelepciunea divină este evidentă: omul a fost creat după ce mediul necesar vieții era deja pregătit, pentru a putea îngriji Grădina Edenului (Geneza 1:28–29; 2:7–25).

b. Omul a fost făcut după chipul lui Dumnezeu — cea mai mare onoare acordată unei ființe create din țărâna pământului. El reflectă Creatorul său atât în ființă, cât și în caracter (Geneza 1:26–27; Eclesiastul 7:29).

c. Omul a fost înzestrat cu o inteligență superioară, evidențiată în capacitatea sa de a numi animalele aduse înaintea lui (Geneza 2:20). I s-au dat rațiune, discernământ și capacitatea de alegere morală (Isaia 1:19). Dumnezeu nu a plantat pomul cunoașterii binelui și răului pentru a-l prinde în capcană pe Adam, ci pentru a-i oferi posibilitatea unei alegeri morale reale.

d. Omului i-a fost încredințată responsabilitatea stăpânirii: „Să stăpânească” (Geneza 1:26). Această stăpânire nu este un drept de exploatare, ci o **responsabilitate de protejare și administrare**. Grija față de creație își are originea aici, cu mult înainte de preocupările ecologice moderne.

„O grădină la răsărit” (Geneza 2:8) reflectă intenția lui Dumnezeu de a crea nu doar frumusețe, ci și un cadru pentru muncă semnificativă. Adam, purtând chipul lui Dumnezeu, era chemat să lucreze și să păzească grădina (Geneza 2:15).

e. Crearea Evei ca „ajutor potrivit” (Geneza 2:20) nu implică inferioritate. Termenul ebraic *ezer* este folosit și pentru Dumnezeu ca ajutor al omului (Psalmul 33:20). Eva a fost creată ca egal deplin, capabilă să se raporteze la Adam fizic, intelectual și spiritual. Faptul că a fost creată „din coastă” (Geneza 2:22–25) subliniază unitatea și egalitatea lor.

f. Reproducerea: „Creșteți, înmulțiți-vă” (Geneza 1:28). Biblia afirmă o perspectivă sănătoasă și pozitivă asupra sexualității umane. Omul a primit atât capacitatea de a crea, cât și libertatea alegerii morale.

În întreaga creație, nu a existat o ființă mai importantă decât omul (Geneza 1:26–27). Numai în cazul omului Dumnezeu a suflat suflare de viață. Toți cei creați după chipul lui Dumnezeu au capacitatea pentru sfințenie și dreptate și sunt chemați să răspundă liber chemării lui Dumnezeu la viață.

II. CREAȚIA – ACT DIFERIT

Crearea omului a fost unică prin faptul că el a fost creat **diferit de tot ceea ce Dumnezeu crease anterior**. Expresia „după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” (Geneza 1:26) nu apare în niciun alt act creator. Celelalte creaturi au fost făcute „după soiul lor”, conform planului lui Dumnezeu pentru ele.

Ce schimbare radicală! Omul nu este făcut după soiul său, ci după **modelul lui Dumnezeu Însuși**. Identitatea omului constă în purtarea chipului divin. Aceasta îi conferă o demnitate unică. Psalmistul exprimă această uimire: „Ce este omul, că-Ți amintești de el?” (Psalmul 8:4–5).

Chipul lui Dumnezeu în om include:

1. **Cunoașterea** – omul este o ființă rațională, capabilă de discernământ moral.
2. **Libertatea** – omul are capacitatea alegerii morale.
3. **Stăpânirea** – omul este chemat să administreze creația sub autoritatea lui Dumnezeu (Psalmul 8:4–9).
4. **Constituția unică** – structura fizică a omului îl face apt pentru această stăpânire.

III. CREAȚIA – ACT DEFINITORIU

Crearea omului a fost definitorie prin modul personal în care Domnul l-a format. „Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu” (Gen.2:7).

Geneza 1 oferă perspectiva generală, iar Geneza 2 detaliază modul specific al creației omului. Omul a fost format din materie existentă, dar viața a venit numai prin suflarea directă a lui Dumnezeu.

Deși există asemănări biologice între om și alte creaturi, diferența fundamentală constă în faptul că **omul a primit viață prin suflarea divină**. Adam nu a fost viu și om până când Dumnezeu nu i-a suflat viață.

Relatarea Genezei subliniază unicitatea omului și egalitatea fundamentală dintre Adam și Eva. Amândoi poartă chipul lui Dumnezeu. Această relatare nu doar explică originile omului, ci modelează modul în care ne înțelegem pe noi înșine și relațiile dintre oameni.

CONCLUZIA

Dacă sunt creat după chipul lui Dumnezeu, acest lucru înseamnă că **am valoare**. Am valoare nu doar ca parte a rasei umane, ci și ca individ. Devine irrelevant să mă compar cu alții, atâta timp cât ființa mea, în esența ei, poate fi înțeleasă prin raportare la Dumnezeu. Știind că Dumnezeu m-a creat după chipul Său, învăț să mă iubesc și să mă apreciez.

Dacă bărbații și femeile împărtășesc cu adevărat chipul și asemănarea lui Dumnezeu, atunci fiecare are valoare, iar această valoare este independentă de sex, rasă sau statut social. Când înțeleg cu adevărat că fiecare ființă umană poartă chipul lui Dumnezeu, încep să las deoparte prejudecățile care influențează atât de mult comportamentul uman. Învăț să văd femeile ca persoane și să apreciez tot ceea ce au de oferit în familie, la locul de muncă și în biserică. Devin „daltonist”: las deoparte categorii precum alb și negru, bogat și sărac, și încep să tratez fiecare persoană pe care o întâlnesc cu respect și dragoste.

Când se întâmplă acest lucru, pot spune că am învățat lecția din Geneza 1:26–27 și că am început să înțeleg cât de prețioși sunt ceilalți pentru Dumnezeul care i-a creat — și care m-a creat și pe mine.

„Doamne, ajută-mă să-i privesc pe ceilalți cu ochi noi. Fă-mă să văd fiecare persoană așa cum o vezi Tu și, în mod practic, să comunic respect și iubire.”

Suntem creați după chipul lui Dumnezeu și chemați să conducem creația în numele Lui. Spiritualitatea noastră, capacitățile noastre mentale, emoțiile, abilitatea de a relaționa, poziția noastră de coroană a creației — inclusiv trupurile noastre, într-o anumită măsură — alcătuiesc ceea ce înseamnă a fi om și a purta chipul lui Dumnezeu.

Prin Duhul Sfânt, fiecare credincios este născut din nou și primește un sine nou, reînnoit în cunoaștere după chipul Creatorului său. Prin credința în Evanghelie avem certitudinea că Dumnezeul care l-a creat pe om după chipul Său la început Își va desăvârși chipul în cei pe care i-a răscumpărat. De aceea, este potrivit să-L glorificăm pe Dumnezeu și să ne bucurăm de El pentru totdeauna.

N.Sinitean

Natura omului – Chipul divin în om

Text: *Geneza 1: 24-31; 2:18-24*

Cuvântul de aur: *Geneza 1:26a-27* „Dumnezeu a zis: „*Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră*”; Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.”

INTRODUCERE

Doctrina despre om, antropologia, este fundamentală pentru înțelegerea planului lui Dumnezeu, a valorii umane și a lucrării minunate de mântuire. Omul nu este doar o creatură biologică, ci o ființă spirituală, creată cu intenție divină, purtătoare a chipului lui Dumnezeu și chemată la asemănare morală cu El.

Omul nu este un trup care are suflet și duh, ci un suflet viu care locuiește într-un trup fizic. Identitatea omului nu se rezumă la ceea ce se vede, ci la modul în care a fost creat de Dumnezeu. Deși păcatul a afectat profund natura umană, Dumnezeu a oferit o cale de restaurare prin Hristos, pentru ca omul să-și poată redobândi destinația pentru care a fost creat.

În lecția de astăzi vom studia natura omului și ce înseamnă chipul divin în om.

OBIECTIVE

- Să înțelegem și să acceptăm faptul că Dumnezeu l-a creat pe om după un plan bine stabilit, nu la întâmplare.
- Să analizăm ce înseamnă a fi creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.
- Să învățăm cum poate fi restaurat omul.

SCHIȚA

- I. Natura fundamentală a omului – creat după planul lui Dumnezeu*
- II. Natura originală a omului – purtător al chipului lui Dumnezeu*
- III. Natura omului răscumpărat – restaurarea chipului prin lucrarea mântuitoare a lui Hristos*

ANALIZA

I. Natura omului – creat după planul lui Dumnezeu

A. Omul nu este un accident, ci o creație intenționată

Omul nu este un accident, ci o creație intenționată. Dumnezeu a hotărât să creeze pe om după un plan bine stabilit. În timp ce, pentru restul creației, Dumnezeu a folosit Cuvântul – a zis și lucrurile au luat ființă – în crearea omului Domnul Dumnezeu Se implică printr-un act special și personal.

Decizia de a crea pe om este luată în cadrul Dumnezeirii: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” (Geneza 1:26). După ce Se implică personal în formarea omului din țărâna pământului, Dumnezeu îi suflă în nări suflare de viață (Geneza 2:7). Acest fapt arată cât de personal a fost implicat Dumnezeu în actul creației omului. Spre deosebire de restul creației, omul este „modelat” și „însuflat”, subliniind planul distinct al lui Dumnezeu pentru el.

B. Omul – unitate între trup, suflet și duh

Scriptura prezintă omul ca o unitate complexă:

- Trup – format din țărâna pământului, componenta materială (Geneza 2:7);
- Duh de viață – venit direct de la Dumnezeu (Geneza 2:7);
- Suflet viu – rezultatul unirii celor două (Geneza 2:7).

Această unitate arată că omul a fost creat să trăiască în două dimensiuni:

- lumea fizică, relaționând pe orizontală cu creația lui Dumnezeu;
- lumea spirituală, relaționând pe verticală cu Creatorul său.

C. Scopul divin pentru om

Omul a fost creat:

- pentru părtășie cu Dumnezeu și cu ceilalți oameni (Geneza 2:18; 3:9);
- pentru responsabilitate morală;
- pentru stăpânire și administrare a creației (Geneza 1:28);
- pentru a-L reflecta pe Dumnezeu în caracter și comportament.

Înainte de cădere, omul trăia în armonie deplină cu Dumnezeu, cu sine însuși și cu creația.

II. Natura originală a omului – purtător al chipului lui Dumnezeu

A. Ce nu înseamnă „chipul lui Dumnezeu”

Pentru a înțelege corect chipul lui Dumnezeu, este necesar să vedem mai întâi ce nu înseamnă:

- nu se referă la aspectul fizic, deoarece „Dumnezeu este Duh” (Ioan 4:24);
- nu implică divinitate – omul nu este un „dumnezeu mai mic”;

B. Ce reprezintă chipul lui Dumnezeu (imago Dei)

Chipul lui Dumnezeu este reflectarea naturii divine în om și include:

- Raționalitatea:
 - capacitatea de a gândi, înțelege și decide;
 - reflectarea rațiunii și înțelepciunii Creatorului.
- Moralitatea:
 - conștiință morală și discernământ între bine și rău;
 - omul a fost creat drept și sfânt (Efeseni 4:24).
- Relaționalitatea:
 - Dumnezeu este o Ființă relațională (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt);
 - omul este creat pentru relații, comunitate și dragoste.
- Funcționalitatea:
 - chemarea de a administra creația în numele lui Dumnezeu (Geneza 1:28);
 - stăpânirea asupra lumii vii.
- Spiritualitatea:
 - capacitatea de a-L cunoaște pe Dumnezeu;
 - capacitatea de a comunica cu El;
 - capacitatea de a-L iubi.

C. Asemănarea cu Dumnezeu

Dacă „chipul” este o realitate fundamentală a creației, „asemănarea” indică procesul de maturizare și reflectare tot mai deplină a caracterului lui Dumnezeu:

- asemănarea este un proces de creștere;
- asemănarea nu este doar o realitate statică.

III. Natura omului răscumpărat – restaurarea chipului prin lucrarea mântuitoare a lui Hristos

A. Căderea în păcat – deteriorarea chipului

Prin păcat, chipul lui Dumnezeu în om a fost deteriorat, iar relația cu Creatorul s-a rupt. Printre consecințele căderii se numără:

- rațiunea întunecată (Romani 1:21);
- voința înclinată spre rău (Romani 7:18);
- pierderea sfințeniei (Efeseni 2:1–3).

Chipul lui Dumnezeu nu a fost distrus, ci deformat. Omul, în starea de păcat, este mort în fărădelegi, despărțit de Dumnezeu și profund afectat în natura sa morală și spirituală.

B. Hristos – chipul perfect al lui Dumnezeu

În Hristos este revelat chipul deplin al lui Dumnezeu: „El este chipul Dumnezeului celui nevăzut” (Coloseni 1:15). Hristos restaurează chipul lui Dumnezeu în cei care, prin credință, sunt născuți din nou și devin o făptură nouă în El.

C. Restaurarea chipului prin mântuire

Procesul restaurării include:

- Nașterea din nou: Duhul Sfânt recreează omul lăuntric (Ioan 3:3–8), dăruindu-i o natură nouă, orientată spre Dumnezeu;
- Sfințirea: credinciosul este transformat „din slavă în slavă” (2 Corinteni 3:18), spre asemănarea cu Hristos;
- Conformarea finală: „când Îl vom vedea față în față, vom fi asemenea Lui” (1 Ioan 3:2); restaurarea chipului este desăvârșită la glorie

D. Implicațiile restaurării

Ca urmare a restaurării primite prin har, prin credință, creștinul este chemat:

- să trăiască în neprihănire;
- să reflecte caracterul lui Hristos în lume;
- să iubească, să ierte și să slujească;
- să fie o mărturie vizibilă a chipului divin restaurat.

CONCLUZIE

Omul este creat de Dumnezeu după un plan divin și poartă chipul Creatorului, deși păcatul a deteriorat această imagine. Însă Dumnezeu, datorită dragostei Sale celei mari, a inițiat o lucrare de restaurare prin Isus Hristos. Scopul final al omului nu este doar salvarea de la condamnare, ci restaurarea completă a chipului divin, astfel încât să reflectăm pe deplin gloria și caracterul lui Dumnezeu.

Trăind pe acest pământ având o natură nouă, putem să ne împlinim scopul pentru care am fost nu doar creați, ci și născuți din nou. Fie ca fiecare dintre noi, care avem nădejdea revederii cu El, să ne curățim prin Duhul Său cel Sfânt și să-L reprezentăm cu cinste în mijlocul acestui neam.

Am fost creați după planul Său divin, am fost născuți din nou prin har și suntem chemați să trăim spre slava Sa, încă de pe acest pământ.

M.Lozneanu

Structura omului – Monism, dihotomie și trihotomie

Text: *Geneza 2:7, Matei 10:28, 1 Tesaloniceni 5:23, Evrei 4:12*

Cuvântul de aur: *Psalmul 8:4* „Ce este omul, ca să-ți amintești de el, și fiul omului, ca să-l îngrijești?”

INTRODUCERE

În filmul *The Lion King*, Mufasa îi explică lui Simba „ciclul vieții”. Când leii mor, trupurile lor se descompun în pământ; în cele din urmă, devin iarbă, iar iarba este mâncată de erbivore, viitoarea pradă a leilor. Acesta este ciclul vieții. Pentru lei, nu există speranță dincolo de moarte. Fiind doar organisme fizice, ei fac parte din ciclul material al existenței.

Dar este ființa umană la fel? Este omul doar o ființă fizică ce moare și devine parte din ciclul natural, asemenea ierbii mâncate de animale? Sau este mai mult decât atât? Are omul una sau mai multe dimensiuni imateriale? Ce este, de fapt, omul?

Lecția de față caută să răspundă acestor întrebări, analizând trei poziții care au fost susținute de-a lungul timpului în tradiția creștină: monismul, dihotomia și trihotomia.

OBIECTIVE

- Să ne distanțăm de viziunile seculare asupra omului.
- Să analizăm perspectiva biblică asupra structurii ființei umane.
- Să înțelegem implicațiile practice ale acestei discuții.

SCHIȚA

I. Monismul

II. Dihotomie

III. Trihotomie

ANALIZA

I. Monismul

- a) Afirmația principală: Monismul susține că omul nu este constituit din dimensiuni distincte, ci este o ființă unitară alcătuită dintr-o singură

realitate fundamentală. Conform acestei viziuni, natura umană nu este o unitate trup–suflet, ci doar una materială. „Sufletul” nu este înțeles ca o dimensiune imaterială distinctă, ci ca funcționarea interioară a existenței biologice.

b) Argumentarea monistă:

- a. Interpretare antropologică: sufletul nu desemnează o realitate imaterială, ci viața interioară a organismului.
- b. Argument biblic invocat: se afirmă că Vechiul Testament descrie omul ca o unitate indivizibilă. Deși Noul Testament vorbește despre suflet și duh, acești termeni ar descrie stări psihologice ale ființei materiale.

c) Critică adusă dualismului: ideea unei naturi umane compuse din două realități este considerată o influență a gnosticismului grec, nu o învățătură biblică autentică.

d) Răspunsul biblic: Scriptura contrazice monismul prin afirmații clare despre existența conștientă a omului dincolo de trup:

- a. Biblia vorbește despre o stare intermediară, în care omul continuă să existe separat de trup. Aceasta implică o realitate centrală care păstrează conștiința, identitatea și personalitatea.
- b. 2 Petru 1:13–14 arată clar distincția dintre persoană și trup: lepădarea trupului nu înseamnă încetarea existenței.
- c. Apocalipsa 6:9–10 descrie suflete conștiente, capabile să vorbească, să se roage și să aștepte judecata lui Dumnezeu.

e) Concluzie: Această perspectivă este puternic influențată de mediul academic secular și nu face dreptate învățăturii biblice despre natura omului. Deși unii evanghelici înclină spre monism, această poziție trebuie respinsă ca fiind nebiblică.

II. Dihotomia

a) Afirmația principală: Dihotomia susține că omul este o unitate formată din două dimensiuni fundamentale: trup și suflet. Trupul reprezintă

dimensiunea materială, iar sufletul reprezintă dimensiunea imaterială a conștiinței, personalității și identității omului.

- b) Baza biblică:
 - a. Matei 10:28 – trupul și sufletul sunt distincte și pot fi separate.
 - b. 2 Corinteni 4:16 – omul exterior și omul interior sunt diferențiați.
 - c. Marcu 7:21 – sursa păcatului este lăuntrică, nu corporală.
 - d. Dihotomia biblică versus gnosticismul grec:
 - e. Gnosticismul afirma că trupul este în mod inerent rău, iar sufletul bun.
 - f. Biblia prezintă trupul ca parte a creației bune a lui Dumnezeu (Geneza 1–2).
 - g. Trupul nu este „închisoarea sufletului”.
 - h. Isus Hristos S-a întrupat într-o natură umană completă, confirmând demnitatea trupului.
 - i. Eternitatea va fi trăită într-un trup înviat și glorificat (1 Cor. 15).
 - j. „Carnea” din Scriptură nu desemnează trupul, ci principiul păcatului care lucrează în om.
- c) Răspunsul dihotomiei la trihotomie:
 - a. Biblia folosește mai mulți termeni pentru omul interior (inimă, suflet, duh, minte) pentru nuanțare, nu pentru fragmentare.
 - b. La fel, Scriptura folosește „trup” și „membre” pentru aceeași realitate materială (Romani 6).
 - c. Iov 7:11 și Luca 1:46–47 folosesc „suflet” și „duh” în paralel, ca sinonime poetice și teologice.

III. Trihotomia

- a) Afirmția principală: Trihotomia susține că omul este o unitate alcătuită din trei dimensiuni distincte: trup, suflet și spirit. Trupul este dimensiunea materială, sufletul este dimensiunea psihologică, iar spiritul este dimensiunea relațional-religioasă a omului.
- b) Argumente biblice invocate:
 - a. 1 Tesaloniceni 5:23 – spirit, suflet și trup sunt menționate distinct.
 - b. Evrei 4:12 – se face referire la „despărțirea sufletului și a duhului”.
- c) Critica adusă dihotomiei:
 - a. Trihotomia este de acord cu dihotomia în respingerea monismului.

- b. Ea afirmă însă că există situații în care Scriptura face o distincție reală, nu doar terminologică, între suflet și spirit.
- c. Sufletul ar fi asociat mai ales relațiilor orizontale, iar spiritul relației verticale cu Dumnezeu.
- d. Unii susțin că trihotomia reflectă Trinitatea și cele trei faze ale mântuirii.
- e. ⚠ Caveat: această analogie riscă să devină problematică, deoarece Trinitatea nu este o compoziție de „părți”.

IV. Aplicații practice

- a) Atenție la antropologia seculară: Trebuie să respingem determinismul biologic care neagă realitatea dimensiunii imateriale și responsabilitatea morală a omului.
- b) Atenție la gnosticism: Trupul nu este rău prin natura sa. Întreaga ființă umană a fost creată cu demnitate și va fi răscumpărată pe deplin.
- c) Chemare la sfințenie integrală:
 - a. 2 Corinteni 7:1 ne cheamă la curățire atât trupească, cât și spirituală.
 - b. Deuteronom 6:5 arată că iubirea pentru Dumnezeu implică întreaga ființă.
- d) Avertisment privind păcatele spiritului: C. S. Lewis scrie: *„Păcatele trupului sunt rele, dar sunt cele mai puțin rele dintre toate păcatele. Toate plăcerile cele mai rele sunt pur spirituale: plăcerea de a-i pune pe alții în greșală, de a da ordine, de a fi condescendent, de a bârfi, plăcerile puterii și ale urii.”*

CONCLUZIE

Dumnezeu ne-a creat ca ființe **complexe în structura și dimensiunile noastre**, iar El este atât Creatorul, cât și Mântuitorul nostru. Ca atare, El este vrednic de întreaga noastră ființă. Ca urmași ai lui Hristos, suntem chemați să ne predăm Lui **în totalitate**.

Hristos nu a venit să mântuiască doar o parte din noi, ci să răscumpere omul **în mod integral**, în toate dimensiunile existenței sale. De aceea, suntem chemați să-I oferim întreaga noastră ființă lui Dumnezeu și să trăim, încă de pe acest pământ, pentru slava Lui.

M.J.Scurtu

Familia omului – Bărbatul și femeia în uniune

Text: Geneza 1:26-28, 2:7, 18-24. Romani 1:18, 22, 24-28.

Cuvântul de aur. Matei 19:4-6 „Drept răspuns, El le-a zis: «Oare n-ați citit că Ziditorul, de la început, i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască și a zis: ‘De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și cei doi vor fi un singur trup’? Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.»”

INTRODUCERE

Cartea Geneza ne arată că familia — uniunea dintre un bărbat și o femeie — face parte din **planul original de creație al lui Dumnezeu**, având scopul de a transcende istoria și de a rămâne neschimbată până la finalul acesteia. Familia nu este o construcție culturală temporară, ci o instituție divină, întemeiată la începutul creației.

De-a lungul istoriei, multe religii și culturi au recunoscut familia ca fiind **unitatea fundamentală a unei societăți sănătoase, prospere și stabile**. În această lecție vom analiza **modelul divin al familiei**, așa cum este revelat în Scriptură, precum și rolul ei în perpetuarea rasei umane și în menținerea sănătății morale și spirituale a societății.

OBIECTIVE

- Să reafirmăm cu convingere adevărul că Dumnezeu a creat rasa umană în **două genuri distincte**, masculin și feminin (bărbat și femeie).
- Să proclamăm cu fermitate că familia formată dintr-un bărbat și o femeie este o **instituție divină**, întemeiată la începutul creației și destinată să dăinuie până la sfârșitul veacurilor.
- Să identificăm și să combatem orice deviație de comportament sexual față de dreptarul învățăturii biblice, recunoscând că acestea sunt „patimi scârboase” care duc la necinstirea lui Dumnezeu și la înăbușirea adevărului în nelegiuire.

SCHIȚĂ

I. Familia originală – modelul divin

II. Familia pervertită – coruperea modelului divin

ANALIZA

I. Familia originală – modelul divin

1. Crearea bărbatului și a femeii după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (*imago Dei*)

Geneza 1:26–27 afirmă că Dumnezeu a plăsmuit omul după chipul și asemănarea Sa. Mai multe caracteristici ale unicității umanității ne ajută să înțelegem semnificația chipului lui Dumnezeu în om.

a. Omul este o ființă spirituală

Ființele umane nu sunt doar ființe materiale. Când Dumnezeu l-a creat pe primul om, El i-a suflat în nări suflare de viață (Geneza 2:7), făcându-l un suflet viu și dăruindu-i, în același timp, viață spirituală.

O componentă esențială a acestei naturi spirituale este **continuitatea existenței**. Ființa umană nu va înceta niciodată să existe, ci va trăi pentru totdeauna.

b. Omul are personalitate

Suntem creați de un Dumnezeu trinitar, existent în trei Persoane. Personalitatea noastră reflectă acest aspect al lui Dumnezeu. El i-a creat pe oameni ca indivizi unici, cu conștiință de sine și cu scop.

Deși bărbații și femeile au caracteristici comune, nu există doi oameni identici. Totuși, fiecare individ poartă imprimat în el chipul lui Dumnezeu.

c. Omul este o ființă morală

Dumnezeu este sfânt. El a creat umanitatea cu o busolă morală — o conștiință care oferă fiecăruia dintre noi un simț interior al diferenței dintre bine și rău (Psalmul 19:12).

Conștiința poate fi amorțită sau tocită de păcat, dar rămâne înrădăcinată în ființa umană. Una dintre cele mai dificile întrebări pentru atei și evoluționiști este explicarea existenței unei naturi morale universale, prezentă în fiecare cultură, grup etnic și religie.

Capacitatea morală îl face pe om responsabil înaintea lui Dumnezeu pentru faptele sale.

d. Omul este o ființă rațională

Dumnezeu este atotștiutor; de aceea, omul a fost creat cu rațiune. Deși cunoașterea noastră este limitată, Dumnezeu ne-a dăruit capacitatea de a gândi și de a învăța.

Dimensiunea intelectuală a *imago Dei* arată că mintea este o parte vitală a relației noastre cu Dumnezeu (Matei 22:37). Ea trebuie cultivată (Efeseni 4:23) și reînnoită pentru transformare spirituală (Romani 12:2).

e. Omul este o ființă emoțională

Suntem creați după asemănarea lui Dumnezeu, care este iubire. Dimensiunea emoțională ne permite să trăim intimitatea, compasiunea și afecțiunea față de ceilalți, dar și o profundă venerație față de Dumnezeu.

Prin aceasta, ajungem să ne desfășăm în El și să găsim adevărata satisfacție sufletească.

f. Omul este o ființă creativă

Dumnezeu este Creatorul tuturor lucrurilor, iar gloria Lui este manifestată în creație. Omul a fost creat cu capacitatea de a crea: artă, construcții, afaceri, scriere, grădinărit sau orice altă activitate care reflectă ordinea și frumusețea lui Dumnezeu.

2. Familia – o unitate complementară

Gen. 2:18 spune: „*Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el.*” Gen. 2:23 consemnează declarația lui Adam: „*Iată, în sfârșit, aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea.*”

Omul a fost creat ca o ființă relațională. Dumnezeu Își dezvăluie natura relațională chiar în cuvintele: „*Să facem om după chipul Nostru*” (Geneza 1:26). Dumnezeu ne-a creat cu capacitatea de a relaționa atât cu El, cât și cu semenii noștri. Oamenii nu au fost creați pentru izolare. Chipul lui Dumnezeu se reflectă în unitatea interpersonală, în toate formele sănătoase ale societății umane.

Această complementaritate se manifestă cel mai clar în familia umană și, apoi, în familia spirituală — biserica.

3. Familia – o uniune monogamă și heterosexuală

Geneza 2:24 afirmă: „*De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și cei doi vor fi un singur trup.*” Matei 19:6 confirmă: „*Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.*”

a. Compoziția familiei

Familia este alcătuită dintr-un bărbat și o femeie. Este o unitate intimă și complementară, în care, prin căsătorie, cei doi devin un singur trup pentru a împlini planul lui Dumnezeu și a experimenta binecuvântările Sale.

b. Scopul familiei

Familia are mai multe scopuri divine:

- ❖ **Procrearea** și perpetuarea rasei umane (Geneza 1:28);
- ❖ **Parteneriatul** pentru companie, sprijin emoțional, vulnerabilitate și experiențe comune;
- ❖ **Ilustrarea unității Trinității** și a relației dintre Hristos și biserică;
- ❖ **Trăirea în sfințenie**, evitând imoralitatea.

Ev.13:4 spune: „*Căsătoria să fie ținută în toată cinstea și patul să fie nespurcat.*”

Cântarea Cântărilor 7:10 afirmă: „*Eu sunt a iubitului meu și el dorește de mine.*”

c. Familia este indivizibilă

Isus afirmă: „Nu mai sunt doi, ci un singur trup.” Familia este:

- ❖ **uniune consensuală** — un singur trup
- ❖ **uniune indisolubilă** — „ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă”
- ❖ **uniune imuabilă**, reflectând fidelitatea și permanența chipului lui Dumnezeu

II. Familia pervertită – coruperea modelului divin

Am văzut care este modelul divin al familiei. Trebuie însă să recunoaștem că, asemenea multor lucrări ale lui Dumnezeu, și familia a fost coruptă de diavol. Acest subiect trebuie abordat, deoarece bisericile contemporane ajung să accepte nu doar ideea, ci și membralitatea așa-numitei „familii homosexuale”.

Acest mod de viață păcătos este prezent încă din Geneza, în cazul Sodomei și Gomorei, unde este condamnat fără echivoc (Geneza 19:5). Noul Testament reia tema și o dezvoltă. Apostolii Pavel, Petru și Iuda condamnă păcatul homosexualității și afirmă judecata divină asociată acestuia.

În Romani 1:18–32, apostolul Pavel descrie degradarea unei societăți care abandonează adevărul lui Dumnezeu și ajunge sub judecata Lui. Pașii acestei decăderi sunt următorii:

1. Amăgirea

- ❖ nu L-au păstrat pe Dumnezeu în cunoștința lor
- ❖ au pervertit adevărul
- ❖ nu L-au proslăvit pe Dumnezeu
- ❖ nu I-au mulțumit

2. Idolatria

- ❖ au slujit făpturii în locul Creatorului
- ❖ s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu
- ❖ inima lor fără pricepere s-a întunecat
- ❖ s-au dedat la gânduri deșarte

3. Perversiunile sexuale

- ❖ au ajuns într-o stare de rătăcire profundă
- ❖ Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției
- ❖ au urmat poftele inimii lor
- ❖ și-au necinstit trupurile
- ❖ au căzut în patimi scârboase
- ❖ femeile au schimbat scopul pentru care au fost create
- ❖ bărbații s-au aprins în poftele lor unii pentru alții
- ❖ Dumnezeu i-a lăsat în voia unei minți blestemată
- ❖ au săvârșit lucruri neîngăduite

CONCLUZII

- ❖ Crearea omului ca bărbat și femeie reflectă chipul lui Dumnezeu prin **relații interpersonale armonioase**, prin **egalitatea valorii persoanelor** și prin **diferențe de rol și responsabilitate**, stabilite de Dumnezeu.
- ❖ Familia monogamă, heterosexuală, este o unitate formată dintr-un bărbat și o femeie dedicați exclusiv unul altuia pentru întreaga viață. Ea constituie cadrul ideal pentru creșterea copiilor și pentru reflectarea chipului lui Dumnezeu pe pământ.

- ❖ Homosexualitatea este împotriva naturii, adică împotriva **scopului pentru care Dumnezeu a creat bărbatul și femeia**. Relațiile homosexuale sunt păcătoase și îl dezonorează atât pe om, cât și pe Dumnezeu, degradând ordinea morală stabilită de Creator.

C.Brad

Responsabilitățile Omului – Relația cu creația

Text: *Geneza 1:26–28; 2:15; 3:17–19; 9:1–7; Exod 23:10–11; Deuteronom 20:19; Romani 8:19–22; Apocalipsa 20:1–6; 21:1–5*

Cuvânt de aur: *Geneza 2:15 „Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească.”*

INTRODUCERE

În cadrul doctrinei antropologiei biblice, Scriptura ne prezintă omul nu doar ca ființă creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ci și ca **administrator responsabil al creației**. Relația omului cu mediul creat și obligația lui față de creație nu este un concept modern, ci își are originea chiar în actul Genezei. Totodată, această relație a fost profund afectată de cădere și își va găsi restaurarea deplină doar în Împărăția viitoare și noua Creație a lui Hristos.

Această lecție își propune să analizeze **responsabilitățile omului căzut și a credinciosului răscumpărat față de creație**, în lumina revelației biblice, păstrând o perspectivă **dispensaționalistă conservatoare**, evitând atât **idolatrizarea creației**, cât și **neglijarea ei**.

SCOPURI

- ❖ Să înțelegem **responsabilitatea omului față de creație** așa cum este revelată în Scriptură.
- ❖ Să distingem între **mandatul creațional** și **distorsiunile moderne** (ecologism secular, panteism, antropocentrism autonom, etc.).
- ❖ Să vedem relația dintre **revolta (căderea)**, **răscumpărarea** și **restaurarea creației**.

SCHIȚA

- I. Creația omului și temeiul responsabilității față de creație*
- II. Căderea și distorsionarea relației omului cu creația*
- III. Responsabilitatea omului față de creație după cădere*
- IV. Responsabilitatea față de creație în dispensația harului*
- V. Creația și escatologia biblică*
- VI. Aplicații practice*

ANALIZA

I. Creația omului și temeiul responsabilității față de creație

1. Omul creat după chipul lui Dumnezeu

„Apoi Dumnezeu a zis: «Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ.»” (*Geneza 1:26, VDC*)

Chipul lui Dumnezeu în om nu implică divinitate, ci **reprezentare delegată**. Omul este creat ca **rege-administrator**, chemat să exercite autoritate în numele Creatorului.

„Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.»” (*Geneza 1:28, VDC*). Această poruncă este cunoscută ca **mandatul creațional** și are caracter universal.

2. Mandatul de a lucra și a păzi creația

„Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească.” (*Geneza 2:15, VDC*)

Termenii „a lucra” și „a păzi” indică:

- slujire activă,
- protejare,
- responsabilitate morală.

Principiu doctrinar: Omul nu este proprietarul creației, ci administratorul ei sub autoritatea lui Dumnezeu. În mod special, porunca de a proteja **implică în mod legitim**, chiar dacă **nu explicit**, o **anticipare a unui pericol real**, în special a atacului șarpelui. Argumentul este mai ales **exegetic și teologic**, dar și narativ.

Forța verbului „a păzi” (*šāmar*): Verbul *šāmar* nu descrie o simplă întreținere pasivă, ci:

- veghe activă,
- străjuire împotriva unei amenințări,
- păzirea unui spațiu sacru.

Este exact verbul folosit pentru:

- păzirea poruncilor (Deut.6:17),
- străjuitul sanctuarului de profanare (Numeri 1:53).

Concluzie locală: nu „păzești” ceva în absența unui risc. *Șămar* presupune existența a ceva ce **poate fi pierdut, corupt sau atacat**.

Edenul ca spațiu sacru: Multe indicii sugerează că Edenul funcționează ca un **proto-sanctuar**:

- prezența directă a lui Dumnezeu,
- limbaj preoțesc („a lucra” / „a păzi”),
- acces restricționat ulterior (heruvimi, Gen. 3:24).
- În Scriptură, **spațiile sacre sunt întotdeauna păzite**. Dacă Edenul trebuia „păzit”, atunci exista posibilitatea **profanării lui**.
- **Șarpele nu este un accident narativ**: Geneza 3 nu introduce șarpele ca pe o surpriză cosmică, ci ca pe un agent:
- deja prezent în creație,
- capabil de comunicare,
- moral ostil planului lui Dumnezeu.

Faptul că:

- Adam **nu intervine** (Gen. 3:6),
- Eva dialoghează nestingherit cu șarpele,

sugerează un **eșec al funcției de păzitor**, nu o situație imprevizibilă.

Implicație teologică (foarte important): Porunca de a păzi **nu implică**:

- că Adam știa detalii despre șarpe,
- că în Eden exista deja păcat manifest.

Dar **implică**:

- posibilitatea unei **amenințări externe**,
- responsabilitatea omului de a **discerne și respinge** orice ar submina ordinea lui Dumnezeu.
- Așadar, putem deduce corect: Porunca de a păzi Edenul includea **pregătirea morală și spirituală** pentru a respinge orice intruziune care ar fi contestat autoritatea lui Dumnezeu — iar șarpele este manifestarea concretă a acestei intruziuni.
- **Concluzie la acest punct:** Porunca de a „păzi” grădina implică mai mult decât conservare ecologică; ea presupune veghe spirituală. Edenul, ca spațiu sacru, trebuia protejat de orice intruziune care ar fi subminat ascultarea de Dumnezeu. Eșecul lui Adam de a-și exercita această funcție explică tăcerea sa în fața șarpelui și gravitatea căderii.

II. Căderea și distorsionarea relației omului cu creația

1. Blestemul asupra pământului

„Blestemat este acum pământul din pricina ta. Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale.” (*Geneza 3:17, VDC*)

Căderea nu a anulat mandatul creațional, dar l-a făcut **dureros și dificil**. Natura devine ostilă, iar munca este marcată de sudoare și suferință. Este esențial de observat că **blestemul nu cade direct asupra omului**, ci asupra **pământului**, mediul în care omul își exercită mandatul creațional. Mandatul de a „lucra” și „păzi” creația (*Geneza 2:15*) **nu este revocat**, dar este **profund distorsionat**. Munca, ce fusese inițial o expresie a bucuriei și a cooperării cu Dumnezeu, devine acum o activitate marcată de:

- trudă continuă,
- opoziția naturii (spini și pălămidă),
- efort fizic intens („sudoarea feței”),
- și, în cele din urmă, de limitarea finală a morții.

Natura nu mai răspunde spontan și armonios conducerii omului, ci devine **ostilă, imprevizibilă și adesea distructivă**. Dezastrele naturale, degradarea solului, boala și moartea sunt manifestări ale acestei stări căzute. Omul rămâne administrator, dar este acum un administrator într-o lume deteriorată.

2. Creația supusă deșertăciunii

„Căci făptura a fost supusă deșertăciunii – nu de bunăvoie, ci din pricina Celui ce a supus-o – cu nădejdea însă...” (*Romani 8:20, VDC*)
„...că și ea va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să aibă parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu.” (*Romani 8:21, VDC*)

Apostolul Pavel afirmă că întreaga creație se află într-o stare de **deșertăciune și robia stricăciunii**, nu ca rezultat al unui defect inerent, ci ca **urmarea directă a păcatului omului**. Scriptura subliniază explicit că această supunere nu a fost „de bunăvoie”, ceea ce exclude responsabilitatea morală a creației în sine.

Creația a fost supusă acestei stări **„din pricina Celui ce a supus-o”**, o formulare care indică acțiunea suverană a lui Dumnezeu, exercitată ca **judecată dreaptă** asupra păcatului uman. Astfel, blestemul nu este arbitrar, ci profund moral: pământul suferă deoarece omul, căruia i-a fost încredințată administrarea lui, a căzut în neascultare. Păcatul omului afectează și pe cei nevinovați.

Această realitate explică tensiunea actuală dintre om și mediul înconjurător. Natura, care fusese creată să coopereze cu omul, devine adesea ostilă: munca este grea, resursele sunt limitate, iar degradarea și moartea marchează întreaga ordine creată. Creația reflectă, astfel, **consecințele păcatului**, nu caracterul Creatorului.

Totuși, supunerea creației deșertăciunii nu este lipsită nici de speranță, nici de scop. Pavel afirmă că această stare este **temporară**, fiind însoțită de „nădejdea” eliberării viitoare. Creația nu va fi anihilată, ci **restaurată**, iar eliberarea ei este strâns legată de glorificarea finală a copiilor lui Dumnezeu. În perspectiva biblică, mântuirea omului și restaurarea creației sunt realități distincte, dar interconectate. Pocăința omului nu produce în sine vindecarea universului, ci înlătură singura barieră morală care o împiedică, conform hotărârii stabilite din veșniciei de Tatăl suveran. Astfel, ostilitatea prezentă a creației rămâne un semn constant al efectelor păcatului și un apel continuu la pocăință, în așteptarea restaurării aduse exclusiv de Dumnezeu.

Prin urmare, Scriptura ne învață că **problema creației nu este creația însăși, ci păcatul omului**. Orice abordare care tratează natura ca victimă a omului în sens exclusiv moral, sau ca realitate autonomă ce trebuie mântuită de om, ratează cauza fundamentală a degradării ei. Doar intervenția finală a lui Dumnezeu, prin Hristos, va aduce izbăvirea deplină atât a omului, cât și a creației.

Creația suferă **din cauza păcatului omului**, nu din propria vină.

III. Responsabilitatea omului față de creație după cădere

Căderea omului a distorsionat relația sa cu creația, dar nu a anulat responsabilitatea încredințată de Dumnezeu. În diferite dispensații, Dumnezeu reafirmă și reglementează această responsabilitate, adaptând-o condiției morale a omenirii, fără a-i modifica esența, ceea ce vom atinge cu studiul nostru în secțiunea de față.

1. Reconfirmarea mandatului în dispensația guvernării umane

„Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii lui și le-a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul.» (Geneza 9:1, VDC) → Confirmă continuitatea mandatului originar.

Dumnezeu reafirmă autoritatea omului, introducând însă responsabilități morale mai stricte. După judecata potopului, Dumnezeu reconfirmă mandatul originar al omului, demonstrând că responsabilitatea față de creație rămâne valabilă chiar într-o lume afectată de păcat, însă trebuie exercitată în condițiile noi generate de cădere.

„Frica și groaza de voi să fie peste toate fiarele pământului, peste toate păsările cerului...” (Geneza 9:2, VDC) → Text-cheie pentru afirmația despre schimbarea paradigmei relației om–creație.

Această reafirmare are loc în cadrul dispensației guvernării umane, unde autoritatea omului este menținută, dar reglementată prin constrângeri morale mai explicite.

Dacă în Eden relația omului cu creația era una armonioasă, după cădere și potop ea este marcată de tensiune și teamă, indicând o schimbare fundamentală în modul de administrare a creației și, implicit, inaugurarea unei noi dispensații. Legat de noile dispensații, să nu uităm excelenta afirmație a marelui om al credinței, **Charles Ryrie: „O dispensație schimbă modul de administrare, nu scopul lui Dumnezeu.”**

Scriptura arată că viețuitoarele vor avea frică de om, iar consumul de carne este permis, ceea ce reflectă o modificare semnificativă a dinamicii creației.

„Tot ce se mișcă și are viață să vă slujească de hrană; toate vi le dau...” (*Geneza 9:3, VDC*) → Arată clar că **nu revenim la Eden**, ci la o administrare diferită, post-cădere.

Totuși, această autoritate nu este absolută. Dumnezeu introduce limite clare, subliniind valoarea vieții și responsabilitatea omului pentru modul în care își exercită stăpânirea. **„Numai carne cu viața ei, adică sângele ei, să nu mâncați.”** (*Geneza 9:4, VDC*) **„Căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui.”** (*Geneza 9:6, VDC*) → Fundamentează ideea ta că **autoritatea nu este absolută**, ci reglementată moral.

Prin urmare, reafirmarea mandatului nu legitimează exploatarea arbitrară a creației, ci impune o responsabilitate morală mai strictă, adaptată unei lumi post-cădere. Omul rămâne administrator, dar este acum chemat să acționeze cu discernământ, știind că va da socoteală pentru felul în care folosește ceea ce i-a fost încredințat.

„Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată...” (*Eclesiastul 12:14, VDC*) → Susține concluzia paragrafului privind **răspunderea administratorului**.

2. Legea mozaică și protejarea creației

„¹⁰Timp de șase ani, să semeni pământul și să-i strângi rodul. ¹¹Dar în al șaptelea, să-i dai răgaz și să-l lași să se odihnească; din rodul lui să mănânce săracii poporului tău, iar ce va mai rămâne să mănânce fiarele de pe câmp. Tot așa să faci cu via și măslinii tăi.” (*Exod 23:10–11, VDC*)

„¹⁹Dacă vei împresura multe zile o cetate cu care ești în război, ca s-o cucerești, pomii să nu-i strici, tăindu-i cu securea; să mănânci din ei și

să nu-i tai, căci pomul de pe câmp este oare un om ca să fie nimicit prin împresurare de tine?” (Deuteronom 20:19, VDC)

Legea reflectă grija lui Dumnezeu pentru creație, fără a o sacraliza. În cadrul **dispensației Legii**, Dumnezeu introduce porunci concrete care reglementează relația poporului Său cu pământul și cu mediul înconjurător. Aceste porunci nu apar ca măsuri pragmatice izolate, ci ca expresii ale **caracterului moral și ordonat al lui Dumnezeu**, aplicat vieții cotidiene a Israelului.

Porunca privind odihna pământului subliniază faptul că creația nu este destinată exploatareii neîntrerupte. Pământul, deși dat omului spre folosire, rămâne sub autoritatea lui Dumnezeu. Ritmul muncii și al odihnei impus de Lege reflectă o limitare intenționată a dreptului omului de a consuma resursele după propria voință. Astfel, Legea îl învață pe om să recunoască faptul că **rodnicia nu este rezultatul exclusiv al efortului uman, ci în mod primordial al binecuvântării divine**.

De asemenea, interdicția distrugerii pomilor chiar și în contextul războiului arată că necesitățile militare sau economice nu justifică devastarea **gratuită** a creației. Pomii sunt descriși ca surse de viață și hrană, iar protejarea lor subliniază ideea că **războiul nu suspendă responsabilitatea morală**. Chiar și în cele mai extreme circumstanțe, omul rămâne dator să exercite stăpânirea asupra creației cu discernământ și măsură.

Este important de observat că Legea nu sacralizează natura. Creația nu este prezentată ca entitate morală autonomă și nici ca obiect de venerare. Ea este valoroasă deoarece aparține lui Dumnezeu și servește scopurilor Sale. Protejarea creației este, așadar, un act de **ascultare față de Dumnezeu**, nu o formă de devoțiune față de natură.

Prin aceste porunci, Dumnezeu modelează conștiința morală a poporului Său, arătând că responsabilitatea față de creație face parte dintr-o viață trăită în supunere față de voia Sa. Legea pregătește astfel cadrul pentru înțelegerea mai profundă a isprăvniceii asigurate omului, care va fi reluată și aprofundată în revelația ulterioară.

IV. Responsabilitatea față de creație în dispensația harului

1. Isprăvnicie creștină

„¹Iată cum trebuie să fim priviți noi: ca niște slujitori ai lui Hristos și ca niște ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu. ²Încolo, ce se cere de la ispravnici este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredințat lui.” (1 Corinteni 4:1-2, VDC)

Deși în **1 Corinteni 4:1–2** Pavel se referă direct la isprăvnicia slujitorilor față de revelația lui Dumnezeu, **principiul general al isprăvnicii rămâne valid**: ceea ce Dumnezeu încredințează omului trebuie administrat cu credincioșie. În acest sens, creația, care îi aparține lui Dumnezeu (**1 Corinteni 10:26**), dar ne-a fost încredințată în grijă, nu poate fi tratată cu indiferență sau abuz, ci cu responsabilitate, asemenea altor realități aflate sub administrarea noastră (familia, relațiile, autoritatea).

„¹⁶Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El.” (*Coloseni 1:16, VDC*)

În consecință, creștinul trebuie să folosească creația cu:

- recunoștință,
- cumpătare,
- responsabilitate.

2. Avertismente biblice

„¹⁷Îndeamnă pe bogații veacului acestuia să nu se îngâmfe și să nu-și pună nădejdea în niște bogății nestatornice, ci în Dumnezeu, care ne dă toate lucrurile din belșug ca să ne bucurăm de ele.” (*1 Timotei 6:17, VDC*). Scriptura respinge atât materialismul, cât și ascetismul extrem, afirmând că bunurile create sunt daruri ale lui Dumnezeu, menite să fie folosite cu recunoștință. Acest principiu are consecințe practice asupra relației omului cu creația: ea nu trebuie exploatată abuziv pentru câștig egoist, dar nici transformată într-un obiect de venerare.

V. Creația și escatologia biblică

1. Restaurarea viitoare (vindecarea creației în Mileniu)

„Căci știm că până în ziua de azi, toată făptura suspină și suferă durerile nașterii.” (*Romani 8:22, VDC*)

Apostolul Pavel descrie creația ca fiind **implicată direct în drama căderii**, afectată de păcatul omului și supusă stricăciunii. Imaginea „durerilor nașterii” indică faptul că suferința creației nu este lipsită de sens, ci **orientată spre o intervenție viitoare a lui Dumnezeu**, fără a implica însă caracterul definitiv al acestei stări de restaurare.

În perspectiva **premilenistă**, această intervenție se manifestă **literal, istoric și vizibil** în timpul **Împărăției de o mie de ani a lui Hristos** (Apocalipsa 20:1–6). Domnia mesianică va aduce o **vindecare reală a**

ordinii create, afectată de blestemul căderii: armonia naturii este parțial restabilită, viața este prelungită, iar violența și haosul sunt drastic limitate. Cu toate acestea, **păcatul nu este eliminat complet**, iar moartea continuă să existe, deși restrânsă (cf. Isaia 65:20).

Această restaurare are un caracter **temporar și funcțional**, nu definitiv. La sfârșitul Mileniului, **răzvrătirea finală a omenirii nerăscumpărate** (Apoc.20:7–10) demonstrează că natura căzută a omului persistă, iar creația, deși vindecată, **rămâne vulnerabilă la corupere**. Astfel, Mileniul nu reprezintă starea finală a universului, ci **ultima etapă a istoriei lumii vechi**.

2. Judecata finală și creația nouă (discontinuitatea definitivă)

„⁵Cel ce ședea pe scaunul de domnie a zis: „Iată, Eu fac toate lucrurile noi.” Și a adăugat: „Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut și adevărate.” (Apocalipsa 21:5, VDC)

După încheierea Mileniului și judecata finală, Scriptura afirmă **distrugerea definitivă a creației actuale** și apariția **cerurilor noi și a pământului nou** (Apoc.21–22; 2 Petru 3:10–13). Limbajul biblic indică o **judecată cosmică prin foc**, care duce la **dispariția ordinii vechi**, incompatibilă ontologic cu starea veșnică.

Această etapă nu reprezintă o restaurare sau transformare a creației existente, ci o **creație nouă**, de o **natură nepieritoare**, adecvată unei umanități glorificate, eliberate definitiv de păcat și moarte. Așa cum **sarx (carnea, firea veche)** este incompatibilă cu Împărăția lui Dumnezeu, nu o poate moșteni și este înlăturată, nu recuperată, tot astfel și actuala creație este **anihilată**, nu reciclată, pentru a face loc unei realități cu totul noi.

Prin urmare, escatologia biblică distinge clar între:

- **vindecarea temporară a creației în Mileniu** (istorică, parțială, reversibilă),
- și **judecata finală urmată de creația nouă** (definitivă, nepieritoare, veșnică).

→ **Implicație teologică majoră:** Faptul că actuala creație va fi, în cele din urmă, judecată și înlocuită nu justifică disprețul față de ea. Dimpotrivă, ea rămâne **scena planului lui Dumnezeu până la sfârșit**, obiect al grijii Sale providențiale și al responsabilității morale a omului, până la momentul hotărât al judecății finale.

Formulare-sinteză (idee-cheie): *Creația va fi vindecată temporar sub domnia lui Hristos, dar numai judecata finală va face loc unei creații noi, nepieritoare, potrivite pentru starea veșnică a omului glorificat.*

VI. Aplicații practice

1. Trăim ca administratori, nu ca stăpâni absoluți.

În dispensația harului, omul nu este proprietarul creației, ci administratorul ei temporar. Conștienți că lumea prezentă este trecătoare și supusă judecății, o folosim cu responsabilitate, nu cu aroganță sau abuz.

2. Respingem ecologismul ideologic și nepăsarea distructivă.

Scriptura nu sacralizează natura, dar nici nu legitimează disprețul față de ea. Creștinul respinge atât idolatrizarea creației, cât și exploatarea ei egoistă, trăind într-un echilibru moral dictat de Cuvânt, nu de ideologii.

3. Așteptăm restaurarea creației prin Hristos, nu prin eforturi umane utopice.

Speranța noastră nu este într-o lume „salvată” prin politici sau programe umane, ci în intervenția finală a Domnului. Această așteptare ne eliberează de „himere” și mesianism secular și ne cheamă la o trăire credincioasă, în sfințenie și responsabilitate, până la împlinirea planului lui Dumnezeu.

CONCLUZIE

Responsabilitatea omului față de creație își are originea în **actul creației**, nu în ideologii moderne. Scriptura îl prezintă pe om ca **administrator-delegat**, chemat să exercite autoritate în numele lui Dumnezeu, nu ca stăpân absolut al lumii create. Acest mandat, întemeiat în Geneza, nu este anulat de cădere, ci **reformulat**, devenind mai dificil de împlinit într-o lume supusă blestemului și stricăciunii.

Căderea omului a afectat profund relația sa cu creația, iar Scriptura arată clar că **problema nu este creația însăși, ci păcatul omului**. Natura suferă nu din vina ei, ci ca urmare a neascultării administratorului ei. De-a lungul diferitelor dispensații, Dumnezeu reafirmă responsabilitatea omului față de creație, reglementând-o moral și adaptând modul de administrare la condiția căzută a omenirii, fără a-i schimba însă esența.

În dispensația harului, această responsabilitate capătă o dimensiune spirituală profundă: creștinul este chemat să preia mantaua de **ispravnic credincios**, folosind creația cu recunoștință, cumpătare și discernământ, evitând atât idolatrizarea naturii, cât și exploatarea ei egoistă. Scriptura respinge deopotrivă materialismul care abuzează creația și ascetismul sau ecologismul ideologic care o sacralizează. Escatologia biblică oferă cadrul final al înțelegerii corecte a creației. În perspectiva premilenistă, creația va cunoaște o **vindecare reală, dar parțială și temporară**, sub domnia lui Hristos în Mileniu, urmată de o **judecată finală** care va duce la **dispariția**

definitivă a ordinii vechi și la apariția unei **creații noi, nepieritoare**, potrivite pentru starea veșnică a omului glorificat. Restaurarea finală nu este rodul eforturilor umane, ci lucrarea suverană a lui Dumnezeu.

Prin urmare, credinciosul trăiește între **mandatul prezent și speranța viitoare**: administrând creația cu responsabilitate astăzi, fără a-și pune nădejdea în utopii sau mesianisme seculare, și așteptând cu credință împlinirea planului lui Dumnezeu prin Hristos. Această perspectivă echilibrată protejează atât demnitatea creației, cât și supremația Creatorului, orientând viața credinciosului spre ascultare, sfințenie și speranță.

Concluzie-sinteză memorabilă: Omul nu este chemat să mântuiască creația, ci să o administreze credincios, până când Hristos va aduce judecata finală și creația nouă.

ÎNTREBĂRI

1. **Cum definește Scriptura relația omului cu creația: stăpân absolut sau administrator-delegat?** Care sunt implicațiile practice ale acestei diferențe?
2. **Ce anume s-a pierdut în urma căderii omului și ce a rămas valabil din mandatul creațional?** Cum explică acest lucru tensiunea actuală dintre om și natură?
3. **De ce afirmă Scriptura că problema creației nu este creația însăși, ci păcatul omului?** Cum corectează această perspectivă atât ecologismul secular, cât și nepăsarea distructivă?
4. **Cum este reafirmată și reglementată responsabilitatea omului față de creație în diferitele dispensații biblice?** Ce se schimbă în modul de administrare și ce rămâne constant?
5. **Ce înseamnă, practic, să trăim ca ispravnici credincioși ai creației în dispensația harului?** Care sunt limitele folosirii creației și care sunt pericolele extreme de evitat?
6. **Cum influențează escatologia biblică (Mileniul, judecata finală, creația nouă) atitudinea noastră față de lumea prezentă?** De ce speranța creștină nu poate fi înlocuită de proiecte sau „utopii” umane?
7. **Cum ar trebui să se distingă perspectiva creștină asupra creației de abordările moderne secularizate?** Ce aduce Scriptura în plus față de soluțiile exclusiv umane?

Întrebare-sinteză (opțional): Cum ne ajută înțelegerea mandatului creațional, a căderii și a escatologiei biblice să trăim echilibrat între responsabilitatea prezentă și speranța viitoare în Hristos?

L.Murg

Căderea Omului – Neascultarea, moartea, natura coruptă

Text: Geneza 3, Romani 3:-23, Romani 5:12-21, Efeseni 2:1-3

Versetul de Aur: Romani 5:19 „Căci, după cum, prin neascultarea unui singur om, cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți.”

INTRODUCERE

Scriptura afirmă că, atunci când Dumnezeu a privit la creația Sa, singura declarație potrivită pentru a o descrie a fost: „*Iată că erau foarte bune*” (Geneza 1:31). Aceasta însemna că nu exista nicio fisură, nicio umbră și nicio notă falsă în simfonia lucrării Lui. Și totuși, lumea pe care o vedem astăzi nu mai seamănă deloc cu acel tablou. Bolile, cutremurele, războaiele, ura, frica și rușinea strigă toate același adevăr: **ceva s-a rupt profund**. Scriptura ne explică și cauza: „*printr-un singur om a intrat păcatul în lume și, prin păcat, a intrat moartea*” (Romani 5:12).

Căderea omului nu a afectat doar inima lui, ci întreaga creație. De aceea, „*toată firea suspină și suferă durerile nașterii până acum*” (Romani 8:22). Păcatul nu este doar o problemă interioară sau psihologică, ci **sursa unei dezordini morale și cosmice**. Însă Scriptura nu se oprește la acest diagnostic teribil. Ea ne descoperă și sensul istoriei: drumul de la înstrăinare la împăcare. Păcatul ne-a despărțit de Dumnezeu — „*nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeul vostru*” (Isaia 59:2) — și ne-a făcut „vrăjmași” ai Lui (Romani 5:10).

În același timp, Evanghelia ne spune că Dumnezeu Însuși a luat inițiativa: „*și pe voi, care erați odinioară străini și vrăjmași... v-a împăcat acum*” (Coloseni 1:21–22). În lecția de față vom analiza această dramă majoră — **căderea omului în păcat** — pentru a înțelege ce prăpastie a deschis ea între noi și Dumnezeu, între noi și ceilalți oameni și între noi și creația în care trăim. Vom vedea, de asemenea, cum Hristos a venit nu doar să ne „repare viața”, ci să restaureze relația frântă cu Dumnezeul cel sfânt.

OBIECTIVE

- Să înțelegem gravitatea căderii și a păcatului;
- Să distingem natura păcatului și a păcatului originar;
- Să pricepem rolul lui Adam și al lui Hristos ca reprezentanți ai omenirii.

SCHIȚĂ

I. Care au fost efectele căderii? – Patru înstrăinări majore

- II. *Ce este păcatul?*
- III. *Cum înțelegem păcatul originar? – Starea noastră, nu doar faptele noastre*
- IV. *Cum se transmite păcatul? – Reprezentarea în Adam*

ANALIZA

I. Care au fost efectele căderii? – Patru înstrăinări majore

1. *Înstrăinarea dintre om și natură*

Când Dumnezeu l-a creat pe om, i-a poruncit: „Stăpâniți peste... tot pământul” (Geneza 1:28). Adam trebuia să conducă lumea într-un mod care să reflecte caracterul lui Dumnezeu: cu grijă, bunătate și responsabilitate. Însă, atunci când omul s-a corupt, și stăpânirea lui s-a corupt. Creația a început să se împotrivească omului. Pământul a fost blestemat, munca a devenit grea, iar solul a început să producă „spini și pălămidă” (Geneza 3:17–18). Este important să observăm că **munca în sine nu este blestemată**. Ea a fost instituită înainte de cădere (Geneza 2:15). După păcat însă, munca a devenit o luptă. Natura, care trebuia să coopereze armonios cu omul, acum îl frustrează, îl obosește și i se împotrivește. De atunci, întreaga creație „suspină” (Romani 8:22), pentru că omul, stăpânul ei, a căzut. Astfel, căderea omului a devenit și căderea lumii.

2. *Înstrăinarea dintre om și Dumnezeu*

Aceasta este rana centrală și cea mai adâncă a căderii. Prin păcat, omul nu a pierdut doar Grădina Edenului, ci și relația cu Dumnezeu. Scriptura afirmă clar: „Nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeul vostru” (Isaia 59:2). Păcatul nu ne face doar vinovați, ci ne face **dușmani ai lui Dumnezeu** (Romani 5:10).

Deși cultura modernă consideră termenul „dușman” prea dur, Biblia nu atenuează realitatea. Omul căzut este:

- Dușman al lui Dumnezeu,
- Obiect al mâniei Sale drepte (Efeseni 2:3),
- Separat de prezența Sa (Efeseni 4:18).

Tragedia este că mulți se liniștesc cu ideea unei iubiri divine care nu judecă și nu cere nimic. Scriptura însă spune că, fără împăcare, înstrăinarea și mânia rămân (Ioan 3:36). În sens ultim, Dumnezeu este Cel de care trebuie să fim mântuiți — adică de mânia Sa dreaptă împotriva păcatului. Această împăcare este posibilă doar prin Hristos.

3. *Înstrăinarea dintre om și om*

Căderea nu a rupt doar relația cu Dumnezeu, ci și relațiile dintre oameni. Armonia inițială a fost înlocuită cu conflictul. Ceea ce începe în Geneza 3 ca o aparent „mică” neascultare în grădină se manifestă în Geneza 4 ca violență deschisă și sânge vărsat pe câmp: Cain îl ucide pe Abel. Astfel, Scriptura arată că păcatul, odată introdus, poartă în sine principiul morții, indiferent de forma inițială a manifestării sale. De atunci, istoria umană devine o succesiune de conflicte, gelozii, adulter, certuri, furturi, violență și războaie. Păcatul afectează familia, căsnicia, prietenii, bisericile și națiunile. El nu este doar neascultare față de Dumnezeu, ci și o lovitură adusă aproapelui — chipului lui Dumnezeu din celălalt.

4. Înstrăinarea omului de sine însuși

Aceasta este una dintre cele mai ignorate consecințe ale căderii. Omul nu este doar în conflict cu lumea și cu ceilalți, ci și cu sine însuși. El se rușinează, se condamnă, se urăște, nu mai știe cine este. Simte un gol interior și o ruptură între ceea ce ar trebui să fie și ceea ce este în realitate.

Societatea modernă răspunde cu sloganuri precum „autoapreciere”, „self-esteem” și „self-love”. Însă aceste soluții cosmetizează rana, nu o vindecă. Problema nu este lipsa iubirii de sine, ci faptul că păcatul a fracturat interiorul omului: mintea, inima și identitatea lui. Păcatul ne-a făcut străini chiar de noi înșine. Numai harul lui Hristos poate restaura identitatea pierdută.

II. Ce este păcatul?

Biblia folosește pentru păcat termenul grecesc *hamartia*, care înseamnă „a nu nimeri ținta”. Imaginea provine din arta tragerii cu arc: arcașul țintește, dar săgeata cade sub țintă. Aceasta este drama umană. Omul a fost creat să trăiască după standardul Legii lui Dumnezeu, dar viața lui se abate mereu de la țintă. „Toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu” (Romani 3:23).

Catehismul definește concis: **„Păcatul este orice lipsă de conformare cu Legea lui Dumnezeu sau orice încălcare a ei.”** Două dimensiuni ale păcatului:

1. Lipsa de conformare (păcate de omitere).

Acestea sunt păcate ale lucrurilor bune pe care nu le facem:

- Nu-L iubim pe Dumnezeu cu toată inima (Matei 22:37),
- Nu ne iubim aproapele ca pe noi înșine (Matei 22:39),
- Nu căutăm sfințenia (Evrei 12:14).

Omul poate părea moral și religios, dar lipsa dragostei, a ascultării și a închinării este deja păcat. Aceste păcate sunt tăcute și invizibile, dar reale înaintea lui Dumnezeu.

2. *Încălcarea activă (păcate de comitere):*

Dumnezeu spune „Să nu...”, iar omul spune „Totuși, voi...”. Exemple: minciuna, adulterul, furtul, idolatria, răzvrătirea (Exodul 20). Ambele dimensiuni sunt la fel de vinovate înaintea unui Dumnezeu sfânt.

Privatio și Negatio – natura profundă a păcatului:

- **Privatio** – păcatul ca lipsă a sfințeniei
- **Negatio** – păcatul ca opoziție activă față de voia lui Dumnezeu

De aceea Scriptura numește păcatul „fărădelege” (1 Ioan 3:4). Păcatul nu este un adaos superficial, ci o deformare fundamentală a ființei:

- O corupere a inimii,
- O lipsă radicală a neprihănirii,
- O opoziție activă față de Dumnezeu.

De aceea nu avem nevoie doar de educație sau reformă, ci de **regenerare**.

III. **Cum înțelegem păcatul originar? – Starea noastră, nu doar faptele noastre**

Păcatul originar nu este primul păcat al lui Adam și Eva, ci **starea în care a intrat omenirea** prin acel păcat. Nu suntem păcătoși pentru că păcătuim; păcătuim pentru că suntem păcătoși. Faptele sunt simptomele unei naturi căzute. „Inima este nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea” (Ieremia 17:9). Ne naștem în această stare (Psalmul 51:5). Augustin descrie patru stări ale omului:

- Înainte de cădere: *posse peccare, posse non peccare*;
- După cădere: *non posse non peccare*.

Omul căzut nu este un pacient bolnav, ci un **mort spiritual**. Deși poate face fapte bune, îi lipsește motivația corectă: dragostea pentru Dumnezeu. De aceea Scriptura spune că „nu este niciun om neprihănit” (Rom.3:10-11).

IV. **Cum se transmite păcatul? – Reprezentarea în Adam**

Romani 5:12–19 arată că întreaga omenire este solidară în Adam. El a fost creat nu doar ca individ, ci ca **reprezentant al rasei umane**. Prin Adam a venit ruina; prin Hristos vine mântuirea. Dacă respingem reprezentarea în Adam, trebuie să respingem și reprezentarea în Hristos.

Dumnezeu este Cel care stabilește reprezentanții. El este omniscient, drept și sfânt. Principiul reprezentării este singura cale prin care Dumnezeu poate mântui o omenire întreagă.

CONCLUZII

Căderea omului în păcat înseamnă:

- ❖ O dezordine cosmică;
- ❖ O înstrăinare totală (de natură, de Dumnezeu, de aproapele, de sine);
- ❖ O stare de păcat originar;
- ❖ O incapacitate morală reală;
- ❖ O vinovăție reală în Adam.

Soluția nu este mai multă educație sau voință, ci:

- ❖ Al doilea Adam, Isus Hristos;
- ❖ Lucrarea suverană a Duhului Sfânt;
- ❖ Nașterea din nou.

Aceasta este vestea dureroasă și glorioasă a Scripturii: suntem mai căzuți decât am crede, dar în Hristos suntem mai iubiți și mai răscumparați decât am îndrăzni să sperăm.

Ed.Cernăuțan

Pedeapsa omului – Despărțirea de Dumnezeu

Text: *Gen 3:15-19; Gen 3:7, 8-10; Rom 5:12; Rom 8:20-22; Efes. 2:1-3.*
Cuvântul de Aur: *Rom 6:23 „Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru.”*

INTRODUCERE

Cel mai greu adevăr de acceptat pentru omul necredincios este faptul că se află sub mânia lui Dumnezeu. De ce ar fi Dumnezeu mânios pe oameni? Nu suntem chiar atât de răi; mai greșim din când în când, dar, în general, încercăm să facem binele, nu-i așa?

Scriptura ne arată însă că realitatea este mult mai gravă. La căderea omului în păcat s-au produs două lucruri devastatoare: pe de o parte, rebeliunea omului a dus la autodistrugerea sa morală și spirituală; pe de altă parte, Dumnezeu a fost nevoit să-l îndepărteze pe om din prezența Sa sfântă, pentru ca acesta să nu fie distrus pentru eternitate.

Păcatul nu este o simplă greșeală sau o slăbiciune trecătoare, ci o ruptură profundă care a afectat întreaga existență umană și relația omului cu Dumnezeul său.

OBJECTIVE

- Să înțelegem severitatea consecințelor păcatului.
- Să ne reamintim că fiecare dimensiune a vieții umane a fost afectată de păcat.
- Să medităm asupra celei mai grave consecințe a păcatului și să observăm nădejdea scripturală că această problemă va fi rezolvată de Însuși Dumnezeu.

SCHIȚA

- I. Consecințele naturale ale păcatului**
- II. Consecințele penale ale păcatului**
- III. Despărțirea omului de Dumnezeu – cea mai gravă consecință**

ANALIZA

I. Consecințele naturale ale păcatului

Când reprezentantul omenirii a căzut în păcat, a tras cu el fiecare om care avea să se nască din seminția lui. Nu doar atât: întreaga creație a fost târâtă

sub corupția păcatului și a morții. Căderea omului nu a fost un eveniment izolat, ci o catastrofă cu efecte universale.

a. Auto-corupția

Omul, în primul rând, s-a stricat pe sine. Nu absolut, dar extensiv. Fiecare dimensiune a ființei umane a fost afectată; nimic nu mai funcționează așa cum ar fi trebuit.

1. **Corupția minții:** Nu ne mai putem încrede în propria gândire: „Inima este nespus de înșelătoare” (Ieremia 17:9). Avem nevoie de o înnoire a minții. Refrenul modern „încrede-te în ce-ți spune inima” izvorăște dintr-o inimă stricată. Imaginația noastră este supusă răului, iar gândirea noastră este distorsionată. Suntem ignorați față de adevăr, ne concentrăm asupra lucrurilor nesemnificative și punem orice altceva în locul lui Dumnezeu.
2. **Corupția emoțiilor:** Nici emoțiile nu ne indică în mod sigur ce este adevărat (Proverbe 28:1). Avem nevoie să fim ancorați pe Stânca care este Hristos, pentru ca emoțiile noastre să fie stăpânite. Ajungem să ne rușinăm de ceea ce nu este rușinos (mărturisirea Evangheliei) și să nu ne rușinăm de ceea ce este cu adevărat rușinos (păcatul, certurile, imoralitatea).
3. **Corupția voinței:** Omul, în mod natural, nu vrea să caute binele (Romani 3:10–12). Nu avem nici dorința, nici puterea necesară pentru a face ce este drept. Avem nevoie de o transformare profundă și de o împuternicire divină pentru a dori și a urmări binele.
4. **Corupția trupului:** Chiar și partea vizibilă a omului a fost afectată. Trupul nu mai funcționează așa cum a fost intenționat. Este supus bolilor, durerii, suferinței și, în cele din urmă, morții fizice, când trupul este separat de suflet. Cel mai minunat act al trupului – aducerea unui copil pe lume – este însoțit acum de durere. Avem nevoie de trupuri noi, transformate, care să nu mai fie supuse morții.

b. Corupția relațiilor

Căderea omului a distrus relațiile dintre oameni. Fratele își omoară fratele. Soțul se poartă aspru cu soția, soția manipulează soțul. Conducătorii asupresc supușii. Comunicarea, în loc să aducă lumină, creează confuzie. Păcatul rupe țesutul relațional al societății umane.

c. Corupția creației

Întreaga creație s-a răzvrătit împotriva omului. Animalele atacă. Pământul nu mai produce rodul dorit. Vântul, apa și elementele naturii devin

amenințări. Creația, care trebuia să slujească viața, ajunge să slujească moartea.

Trebuie să observăm că aceste consecințe naturale nu vor fi pe deplin rezolvate decât la a doua venire a lui Hristos.

II. Consecințele penale ale păcatului

Consecințele naturale există din cauza consecințelor penale impuse de Dumnezeu. Dacă citim cu atenție Geneza 3, observăm că Dumnezeu nu rămâne pasiv. El pedepsește ispititorul, pe cei responsabili și creația. Dumnezeu stă ca Judecător asupra reprezentantului omenirii. Scriptura afirmă: „Dumnezeu i-a închis pe toți oamenii în neascultare, ca să aibă îndurare de toți” (Romani 11:32). Consecințele penale pot fi grupate în trei categorii:

a. Pedeapsa originală

După cădere, Dumnezeu nu descrie doar consecințe pasive, ci aplică judecata Sa activă. Blestemă șarpele și declară înmulțirea durerilor nașterii pentru femeie. Aceasta arată complexitatea judecății divine.

Această pedeapsă a fost una disciplinară, nu finală. Dumnezeu nu a distrus omenirea, ci a impus o pedeapsă temporară menită să-l conducă pe om la pocăință. Moartea promisă a început cu moartea spirituală, a continuat cu degradarea și moartea fizică și va culmina, pentru cei nemântuiți, în moartea veșnică.

b. Mânia actuală

Scriptura afirmă clar că necredincioșii se află deja sub mânia lui Dumnezeu (Ioan 3:36). Ei nu trăiesc într-o stare neutră. Singurul lucru care stă între ei și judecata finală este mila lui Dumnezeu, care le acordă timp pentru pocăință.

Pentru cel credincios nu mai este nicio condamnare (Romani 8:1). Pentru cel necredincios însă, există doar vinovăție. Chiar și faptele lui bune îi sporesc vina, pentru că sunt făcute din motive greșite și nu spre slava lui Dumnezeu.

c. Judecata finală

Nimic nu se compară cu groaza judecății finale pentru cei care nu au protecția Fiului. Dumnezeu este răbdător, dar este și un Judecător drept. Nimeni nu se va putea ascunde. Nimic nu va rămâne nejudecat.

Neascultarea din grădină merita moarte veșnică, iar neascultarea repetată în viața fiecărui om o confirmă. Oricine nu este găsit în Hristos va sta singur înaintea lui Dumnezeu.

III. Despărțirea de Dumnezeu – cea mai gravă consecință

Cea mai grea pedeapsă aplicată în grădină a fost alungarea omului din prezența lui Dumnezeu. Aceasta este consecința supremă a păcatului. Întreaga Scriptură urmărește această temă a îndepărtării de prezența Domnului, simbolizată prin mersul „spre est”. În Geneza 3:7–10 omul se ascunde de Dumnezeu, copleșit de vină și rușine.

Doar prin planul mântuirii omul poate începe să se întoarcă „spre vest”, înapoi în prezența lui Dumnezeu. De aceea Scriptura se încheie cu promisiunea supremă: credincioșii vor petrece veșnicia în prezența Mielului, fără bariere și fără separare.

Scriptura este clară: dragostea lui Dumnezeu există și acum, dar pentru cei nemântuiți ea va fi retrasă complet la judecata finală. Culminarea consecințelor penale va fi retragerea totală a feței binefăcătoare a lui Dumnezeu și experimentarea mâniei Sale fără restrângere.

CONCLUZII

În ciuda gravității căderii, a separării produse de păcat și a realității mâniei divine, Scriptura ne arată limpede că inițiativa restaurării nu aparține omului, ci lui Dumnezeu Însuși.

Prorocul Ezechiel, aflat în exil, a primit o descoperire extraordinară. În timp ce poporul Domnului trăia cu convingerea că a fost lepădat definitiv de Dumnezeu, fiind departe de templu – locul perceput al întâlnirii cu El – lui Ezechiel i se descoperă un adevăr care schimbă radical înțelegerea prezenței divine.

Ezechiel vede slava Domnului, dar nu o vede limitată la un spațiu anume, ci purtată pe un car cu roți care se mișcă în orice direcție. Mesajul este limpede: Dumnezeu nu este limitat de loc și nu rămâne pasiv, așteptând ca omul să găsească o cale de întoarcere în prezența Lui. Dumnezeu Însuși vine la om în exil. El ne caută și ne găsește. El este Cel care îndepărtează mânia ce stă asupra noastră.

S.Plăcintă

Guvernarea omului – dispensații istorice

Texte: *Geneza 1:26–28; Psalmul 8:4–6; Efeseni 1:10; Romani 13:1; Apocalipsa 5:10*

Cuvântul de aur: *1 Corinteni 4:2* „Încolo, ce se cere de la ispravnici (administratori) este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredințat lui.” *Romani 8:14* „Căci toți cei ce sunt călăuziți (conduși) de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.”

INTRODUCERE

Trăim într-o lume în care conducerea este necesară și exercitată activ: părinți care conduc familii, lideri care conduc comunități, guverne care conduc națiuni. Încă de la început, omul a fost pus într-o poziție de autoritate. Dar cum a intenționat Dumnezeu ca omul să guverneze? Și de ce istoria consemnează atât de multe eșecuri în exercitarea acestei responsabilități?

Biblia ne arată că guvernarea omului nu este o invenție omenească, ci un mandat divin, oferit chiar de la creație. Dumnezeu, ca Suveran al universului, a ales să-Și exercite domnia pe pământ prin om, delegându-i autoritate și responsabilitate. Acest mandat nu s-a schimbat, însă modul în care omul l-a exercitat a variat de-a lungul istoriei.

Pentru a înțelege acest adevăr, Scriptura ne descoperă dispensațiile – perioade distincte în care Dumnezeu a testat omenirea sub responsabilități specifice. În fiecare dintre cele șapte dispensații istorice, guvernarea omului reflectă starea sa spirituală, relația sa cu Dumnezeu și capacitatea sa de a administra ceea ce i-a fost încredințat.

De la guvernarea armonioasă din Eden, la autoritatea limitată de Lege, apoi la guvernarea interioară prin Duhul Sfânt și, în final, la domnia viitoare împreună cu Hristos, se conturează un adevăr constant: omul eșuează atunci când încearcă să guverneze independent de Dumnezeu, dar își împlinește chemarea atunci când se supune Lui.

OBIECTIVE

- ❖ Să înțelegem de ce Dumnezeu a dat omului autoritate.
- ❖ Să observăm modul în care păcatul a distorsionat guvernarea.
- ❖ Să înțelegem felul în care Hristos restaurează adevărata conducere.
- ❖ Să aplicăm responsabilitatea guvernării în viața noastră de zi cu zi (dimensiunea practică).

SCHIȚA

- I. Definiții**
- II. Guvernarea omului în cele șapte dispensații istorice**
- III. Întrebări pentru discuție**
- IV. Concluzie**

ANALIZA

I. Definiții

Dispensație – o perioadă de timp în care Dumnezeu administrează relația Sa cu omul într-un mod specific, oferind responsabilități clare.

Guvernarea omului – autoritatea și responsabilitatea pe care Dumnezeu le-a delegat omului asupra creației și asupra societății.

II. Guvernarea omului în cele șapte dispensații istorice

1. Dispensația Inocenței (*de la creație până la căderea în păcat – Geneza 1–3*)

Dispensația Inocenței descrie prima etapă a istoriei omenirii, când omul a fost creat fără păcat, într-o relație directă și neîntreruptă cu Dumnezeu.

- **Starea omului:** Om perfect, fără păcat; rațiune și voință curate.
- **Modul de guvernare:** Autoritatea directă a lui Dumnezeu.
- **Responsabilitatea omului:** Stăpânirea creației și ascultarea deplină de Dumnezeu.
- **Falimentul omului:** Neascultarea (căderea în păcat).
- **Concluzie:** Guvernarea fără păcat era posibilă doar în ascultare totală. Omul nu poate rămâne sfânt fără dependență deplină de Dumnezeu.

2. Dispensația Conștiinței (*de la cădere până la Potop – Gen. 4–8*)

Această dispensație începe imediat după cădere și reflectă prima formă de guvernare a omului într-o lume afectată de păcat, fără lege scrisă și fără autoritate civilă instituită.

- **Starea omului:** Om căzut, conștiință afectată, natură înclinată spre rău.
- **Modul de guvernare:** Autogovernare prin conștiință.
- **Responsabilitatea omului:** Alegerea binelui conform conștiinței și respectarea vieții.
- **Falimentul omului:** Răspândirea violenței și a răului și corupție generalizată, care duce la Potop.
- **Concluzie:** Conștiința, lăsată singură, nu este suficientă pentru a guverna natura păcătoasă a omului.

3. **Dispensația Guvernării Umane** (*de la Potop până la chemarea lui Avraam – Geneza 9. Text-cheie: Gen. 9:5–6*)

După judecata Potopului, Dumnezeu introduce pentru prima dată autoritatea omului asupra altor oameni, instituind guvernarea civilă.

- **Starea omului:** Om căzut, capabil atât de ordine, cât și de tiranie.
- **Modul de guvernare:** Instituirea guvernării civile.
- **Responsabilitatea omului:** Administrarea justiției și pedepsirea răului.
- **Noutate:** Dumnezeu delegă explicit autoritatea omului asupra societății.
- **Concluzie:** Ordinea socială face parte din planul lui Dumnezeu, dar omul abuzează autoritatea atunci când nu rămâne sub domnia Lui.

4. **Dispensația Promisiunii** (*de la Avraam până la Moise – Geneza 12 – Exod 19*)

Dumnezeu guvernează prin promisiuni și legăminte, nu prin lege sau instituții formale. Guvernarea se bazează pe credință.

- **Starea omului:** Om căzut, capabil de credință, dar și de îndoială și necredință.
- **Modul de guvernare:** Guvernare prin promisiune și revelație personală.
- **Responsabilitatea omului:** Trăirea prin credință în Dumnezeu.
- **Falimentul omului:** Necredință, decădere în Egipt și compromis cu păgânismul.
- **Concluzie:** Omul nu poate trăi constant prin credință fără regenerare lăuntrică.

5. **Dispensația Legii** (*de la Sinai până la venirea lui Hristos – Exod 20 – Maleahi*)

Dumnezeu Își guvernează poporul printr-o Lege revelată, clară și detaliată.

- **Starea omului:** Om firesc, neputincios să împlinească Legea.
- **Modul de guvernare:** Guvernare prin Legea morală, civilă și ceremonială.
- **Responsabilitatea omului:** Organizarea vieții naționale după Legea lui Dumnezeu și trăirea în sfințenie.
- **Falimentul omului:** Încălcarea repetată a Legii și idolatrie constantă.
- **Concluzie:** Legea arată standardul lui Dumnezeu și păcatul omului, dar nu poate transforma inima.

6. **Dispensația Harului** (*de la învierea lui Hristos până la revenirea Sa – Matei 28:18–20; 1 Corinteni 12:22–27*)

Guvernarea omului devine interioară și spirituală, sub domnia lui Hristos și lucrarea Duhului Sfânt.

- **Starea omului:** Omul mort spiritual până la convertire dar credincios regenerat, născut din nou după convertire.
- **Modul de guvernare:** Guvernare prin har, sub autoritatea lui Hristos și a Duhului Sfânt.
- **Responsabilitatea omului:** Supunerea față de Hristos și mărturie, slujire și sfințire.
- **Falimentul omului:** Respingerea Evangheliei și apostazie religioasă.
- **Concluzie:** Doar omul născut din nou poate trăi cu adevărat sub har.

7. Dispensația Împărăției Milenare (*Apocalipsa 20:4–6; Psalmul 72:1–4*)

Hristos guvernează fizic pe pământ, iar credincioșii domnesc împreună cu El.

- **Starea omului:** Oameni în trup natural, împreună cu credincioși glorificați.
- **Modul de guvernare:** Domnia vizibilă a lui Hristos pe pământ.
- **Responsabilitatea omului:** Supunerea față de domnia lui Hristos.
- **Falimentul omului:** Răscoală masivă la finalul mileniului, după dezlegarea lui Satan.
- **Concluzie:** Guvernarea perfectă este posibilă doar sub domnia lui Hristos, dar nici mediul perfect nu regenerează omul. Doar Hristos, prin Duhul Sfânt, poate face această lucrare.

III. Întrebări pentru discuție

- ✚ Cum îți exerciți responsabilitatea dată de Dumnezeu în viața personală, în familie, în biserică, în societate, la muncă sau la școală?
- ✚ În ce domenii din viața ta trebuie să recunoști mai clar autoritatea lui Dumnezeu?
- ✚ Ce înseamnă să fii un bun ispravnic (administrator) astăzi?

CONCLUZIE

Analiza lecției ne arată că omul eșuează în orice model de guvernare atunci când se îndepărtează de Dumnezeu, dar reușește de fiecare dată când se supune Lui.

Adevărurile-cheie care reies din această lecție biblică sunt următoarele:

- ❖ Dumnezeu este Suveranul suprem.
- ❖ Omul primește o autoritate delegată, nu absolută.
- ❖ Guvernarea implică responsabilitate, nu autonomie totală.
- ❖ Omul guvernează ca administrator, nu ca proprietar.

În istoria dispensațiilor, guvernarea omului reflectă starea sa antropologică: pură (în sensul inocenței) la creație, distorsionată prin cădere, limitată prin Lege, restaurată prin har și desăvârșită în Hristos. Suntem chemați să ne guvernăm viața prin credință, ascultare și deschidere față de lucrarea Duhului lui Dumnezeu, pregătindu-ne astfel pentru Împărăția veșnică a lui Hristos. **Amin!**

C.Căprariu

Salvarea omului – soluția divină

Texte: *Ioan 1:1-18, Ioan 3:16, Ioan 5:24, Ioan 17:3, Ioan 3:36.*

Cuvântul de aur: *Ioan 1:12-13* „Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui le-a dat dreptul să se facă copii al lui Dumnezeu; născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu”

INTRODUCERE

Cuvântul „salvare” este folosit frecvent și într-o varietate de contexte: salvare financiară, salvare dintr-un pericol, salvare dintr-un accident. În viața de zi cu zi, salvarea înseamnă a fi scos dintr-o situație critică sau periculoasă.

Biblia folosește același concept, dar într-un sens mult mai profund: salvarea spirituală a omului – eliberarea de păcat, de judecată și de separarea de Dumnezeu.

Scriptura afirmă clar: „Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru” (Romani 6:23).

În această lecție vom analiza modul în care Cuvântul lui Dumnezeu prezintă salvarea sau mântuirea omului. Salvarea biblică este lucrarea prin care Dumnezeu îl eliberează pe om de păcat, îl scapă de mânia viitoare și îl aduce într-o relație vie și personală cu El, prin Isus Hristos.

OBIECTIVE

- ❖ Să definim în mod biblic ce este „salvarea” sau „mântuirea”.
- ❖ Să înțelegem de ce omul are nevoie de salvare.
- ❖ Să explicăm cum poate fi primită salvarea conform Scripturii.

SCHIȚĂ

- I. Ce înseamnă „salvare” în sens biblic?*
- II. De ce are omul nevoie de salvare?*
- III. Cum oferă Dumnezeu salvarea?*
- IV. Ce produce salvarea în viața omului?*

ANALIZA

I. CE ÎNSEAMNĂ „SALVARE” ÎN SENS BIBLIC

Cuvântul „salvare” (sau „mântuire”) în Scriptură are un sens profund și cuprinzător. El include ideile de:

- Eliberare;
- Izbăvire;
- Restaurare;
- Recuperare.

A. Salvarea implică eliberare

Scriptura afirmă: „El ne-a izbăvit de sub puterea întinericului...” (Coloseni 1:13). În starea sa naturală, omul se află sub:

- Puterea păcatului;
- Robia lui Satan;
- Condamnarea veșnică.

Salvarea înseamnă eliberarea omului din aceste realități spirituale tragice.

B. Salvarea implică schimbarea stării omului

Efesenii 2:1–5 declară: „Voi erați morți în greșelile și în păcatele voastre... Dar Dumnezeu... ne-a adus la viață împreună cu Hristos (prin har sunteți mântuiți).” Omul care intră în procesul salvării experimentează o schimbare radicală:

- Din **mort** → **viu**;
- Din **condamnat** → **iertat**;
- Din **pierdut** → **găsit**.

„Salvarea este aplicarea lucrării lui Hristos la viața individului. De aceea, doctrina mântuirii are o importanță și o relevanță deosebită, deoarece se referă la cea mai mare nevoie a persoanei umane.” (Millard J. Erickson).

În esență, salvarea este lucrarea prin care Dumnezeu îl mântuiește pe om de păcat și îl readuce într-o relație vie cu El, prin Isus Hristos.

II. De ce are omul nevoie de salvare

Omul are nevoie de salvare din mai multe motive fundamentale:

1. **Din cauza păcatului:** „Toți au păcătuit...” (Romani 3:23). Păcatul este orice gând, vorbă sau faptă care nu este conform voinței lui Dumnezeu.
2. **Din cauza separării de Dumnezeu:** „Nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeul vostru” (Isaia 59:2).
3. **Din cauza judecății viitoare:** „Oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata” (Evrei 9:27).

III. Cum oferă Dumnezeu salvarea

1. **Prin har – inițiativa lui Dumnezeu:** „Căci prin har ați fost mântuiți...” (Efeseni 2:8). Harul este **dar nemeritat** din partea lui Dumnezeu.
2. **Prin Isus Hristos:** Isus declară: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața...” (Ioan 14:6). El a realizat salvarea prin:
 - Viața Sa fără păcat;
 - Moartea Sa pe cruce;
 - Învierea Sa din morți.
3. **Prin credință și pocăință:** Romani 10:9 afirmă: „Dacă mărturisești cu gura ta pe Isus ca Domn și crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit.” Faptele Apostolilor 3:19 adaugă: „Pocăiți-vă dar și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviare.”
4. **Concepte greșite despre salvare – Salvarea nu se obține:**
 - Prin religie;
 - Prin botez;
 - Prin fapte bune;
 - Prin apartenența la o biserică.
5. **Conceptul corect (biblic):** Salvarea vine prin **credință personală în Hristos**, credință care produce o **pocăință autentică**.

IV. Ce produce salvarea în viața omului

Salvarea aduce transformări reale și vizibile în viața celui mântuit:

1. **Iertare completă:** „Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept ca să ne ierte...” (1 Ioan 1:9).
2. **Pace cu Dumnezeu:** „Avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos” (Romani 5:1).
3. **O viață nouă:** „Dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă...” (2 Corinteni 5:17).
4. **O natură nouă:** „Vă voi da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou...” (Ezechiel 36:26).
5. **Speranța vieții veșnice:** „Cine crede... are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață” (Ioan 5:24).

Salvarea aduce și alte schimbări profunde în viața omului:

1. **Identitatea:** din fii ai mâniei → copii ai Împărăției lui Dumnezeu.
2. **Diracția:** dinspre pierzare veșnică → spre eternitatea trăită cu Dumnezeu ca Tată.
3. **Valorile:** lucrurile acestei lumi sunt socotite ca pierdere, iar cele cerești ca adevărate comori.
4. **Scopul:** de la trăirea pentru sine → la trăirea după voia și planul lui Dumnezeu.

ÎNTREBĂRI

1. Cum ai definit tu până acum „salvarea”?
2. Care este diferența dintre „a fi religios” și „a fi salvat”?
3. De ce crezi că Dumnezeu a ales să ofere salvarea ca dar?
4. Ce schimbare concretă aduce salvarea în viața cuiva?

CONCLUZII

Salvarea nu a fost ideea omului. Dumnezeu este Autorul salvării, iar mântuirea reprezintă **soluția divină** ca răspuns la neputința totală a omului de a se salva singur. Această soluție este **singura cale** disponibilă omului păcătos de a ieși din starea de vrăjmășie cu Dumnezeu în care se află.

Cei care acceptă soluția lui Dumnezeu și răspund prin credință vor primi ca rezultat:

- ❖ **împăcare cu Dumnezeu;**
- ❖ **o viață nouă**, transformată prin har;
- ❖ **un viitor etern** în prezența lui Dumnezeu.

Introspecție personală

- ❖ *Am primit eu personal această salvare oferită de Dumnezeu?*
- ❖ *Este credința mea autentică, bazată pe soluția divină, sau este doar o formă de religie — oricât de respectabilă sau sofisticată ar fi ea?*

Verset final – asigurare și avertizare: Ioan 3:36 „Cine crede în Fiul are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.”

V.Gabor

Creația îngerilor

Texte: *Geneza 2:1, Psalm 33:6, Coloseni 1:16; Iov 38:4-7; Ezechiel 28:13-14; Ps.104:4, Evrei 1:14*

Cuvântul de aur: *Ioan 1:1-3 „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut n-a fost făcut fără El.”*

INTRODUCERE

Angelologia este partea doctrinei biblice care se ocupă cu **originea, natura, lucrarea și destinul îngerilor.**

Fie că este vorba despre îngeri buni, adesea înfățișați ca ființe strălucitoare, cu o anumită aură, uneori cu aripi sau coroane, emanând blândețe și pace, fie că este vorba despre îngeri răi (demoni), descriși ca ființe întunecate, cu forme ciudate, înfricoșătoare și puteri ieșite din comun, **societatea și culturile lumii au fost și rămân profund fascinate de lumea nevăzută a acestor făpturi.**

De la aparent nevinovatul „Cupidon”, cu săgeata lui fermecată care produce o îndrăgostire instantanee a „victimei”, la practicile de invocare a îngerilor sau a duhurilor celor morți (cu diverse intenții), până la imaginea înfricoșătoare a Morții cu coasa ei nemiloasă, **lumea – prin literatură, artă, mitologie și cinematografie – manifestă o preocupare constantă, dar de cele mai multe ori nefastă, față de realitatea îngerilor.**

Ca urmare, efectul principal al acestei preocupări este **o înțelegere greșită și o prezentare profund distorsionată** a existenței, rolului și activității îngerilor. Această distorsionare este influențată mai degrabă de experiențe esoterice, de imaginație și de trăiri emoționale intense, decât de **adevărul revelat al Scripturii.**

OBIECTIVE

- ❖ **Să explorăm învățătura biblică** privitoare la lumea angelică.
- ❖ **Să înțelegem mai bine rolul îngerilor** în lucrările și planul lui Dumnezeu.
- ❖ **Să câștigăm o apreciere mai profundă pentru Domnul nostru Isus Hristos**, care are autoritate deplină și asupra îngerilor.
- ❖ **Să învățăm să deosebim duhurile**, pentru a nu cădea victime minciunii și lucrărilor îngerilor răi, conduși de Satan.

SCHIȚA

I. Ce sunt îngerii?

II. Când au fost creați îngerii?

III. Care sunt trăsăturile îngerilor?

IV. Cu ce scopuri au fost creați îngerii?

ANALIZA

I. CE SUNT ÎNGERII?

Sfânta Scriptură este bogată în informații sigure și demne de deplină încredere cu privire la lumea îngerilor. Îngerii sunt prezenți în toate evenimentele majore ale istoriei biblice, de la Geneza până la Apocalipsa. Dumnezeu lucrează prin îngeri pentru a-Și duce la împlinire planurile Sale.

Înger = *Mesager*, de la latinescul *angelus* și grecescul *ἄγγελος* (*ángelos*), cu sensul de „trimis”; Ființă spirituală creată de Dumnezeu, înzestrată cu capacități extraordinare, care slujește ca mesager și executant al voii divine, având rol de intermediar între Dumnezeu și oameni.

Alte denumiri biblice pentru îngeri:

- „Fiii lui Dumnezeu” (Iov 1:6; 2:1)
- „Sfinți” (Psalmul 89:5–7; Daniel 4:13)
- „Mulțimea cerească” (Luca 2:13)
- „Ființe cerești” (Psalmul 29:1; 89:6)

Îngerii alcătuiesc „oștirea lui Dumnezeu” (Exod 7:4), „oștirea cerurilor” (1 Împărați 22:19), care Îl preamărește și Îi împlinește poruncile: „Binecuvântați-L pe Domnul, voi, îngerii Lui, viteji puternici, care împliniți cuvântul Lui, ascultând de glasul poruncilor Lui” (Ps. 103:20).

II. CÂND AU FOST CREAȚI ÎNGERII?

Îngerii au fost parte din lucrarea de creație a lui Dumnezeu. Scriptura nu precizează exact momentul creării lor, dar este clar că au fost creați **înainte de crearea pământului**, conform Iov 38:4–7 și Geneza 2:1. Au fost creați ca **ființe spirituale** (Evrei 1:14), **o dată pentru totdeauna**, nefiind supuși morții.

III. CARE SUNT TRĂSĂTURILE ÎNGERILOR?

Sunt extrem de numeroși: „zeci de mii de mii” (Psalmul 68:17), „mai mult de douăsprezece legiuni” (Matei 26:53), „oștire cerească” (Evrei 12:22), „zece mii de ori zece mii și mii de mii” (Apocalipsa 5:11). În Scriptură apar ca fiind de **gen masculin** și nu se căsătoresc (Matei 22:30). Iată câteva din caracteristicile lor și considerații importante legate de ei:

- Au **trupuri cerești**, diferite de cele omenești, asemănătoare celor pe care credincioșii le vor primi la înviere.
- Pot călători cu mare rapiditate și sunt înzestrați pentru slujirile primite.
- Unii au aripi (Isaia 6); unii se arată sub formă umană; majoritatea sunt invizibili oamenilor (2 Împărați 6:17).
- Au puteri mari, dar **nu sunt atotputernici, atotștiutori sau omniprezenți** (Psalmul 103:20; Iuda 1:9).
- Sunt înțelepți (2 Samuel 14:20).
- Sunt creați pentru eternitate și nu mor (Luca 20:36).
- Participă activ în viața oamenilor (Daniel 10:14; Luca 15:10).
- Nu trebuie venerați și nu sunt egali cu Dumnezeu (Apocalipsa 19:10).
- Există îngeri ascultători și îngeri căzuți (Marcu 8:38; 1 Timotei 5:21; Apocalipsa 12:7–9).
- Scriptura menționează situații în care îngerii au fost folosiți de Dumnezeu ca instrumente de vindecare (Ioan 5:4).

IV. CU CE SCOPURI AU FOST CREAȚI ÎNGERII?

Iată câteva din scopurile pentru care au fost creați îngerii:

- Să se închine lui Dumnezeu.
- Să transmită mesaje divine oamenilor (nașterea lui Ioan Botezătorul, a Domnului Isus, învierea, a doua venire).
- Să păzească și să protejeze credincioșii (Evrei 1:14; Psalmul 34:7; Matei 18:10).
- Să călăuzească (Israel, Iacov, Pavel, Corneliu, Filip).
- Să slujească credincioșilor și Domnului Isus.
- Să elibereze din pericole (Faptele 5; 12).
- Să întărească și să încurajeze (Matei 4:11; Faptele 5:19–20).
- Să aducă judecata lui Dumnezeu (2 Împărați 19:20–34).

ÎNTREBĂRI

1. Există diferențe între îngeri și duhuri?
2. Este bine să fim preocupați peste măsură de îngeri?
3. Pot fi îngerii influențați de oameni sau de credincioși?
4. Pot oamenii fi influențați de îngeri?
5. Vor exista îngeri în Împărăția lui Dumnezeu?

CONCLUZII

Studiul angelologiei ne arată că îngerii sunt fapte reale, create de Dumnezeu, aflate în slujba Sa și integrate în planul Său suveran pentru istoria mântuirii. Ei nu sunt rodul imaginației umane, nici proiecții simbolice, ci ființe spirituale create, limitate, dependente de voia și porunca lui Dumnezeu.

Scriptura ne învață că îngerii:

- ❖ nu sunt egali cu Dumnezeu,
- ❖ nu trebuie venerați,
- ❖ nu sunt mijlocitori ai mântuirii,
- ❖ și nu sunt obiectul credinței noastre.

Rolul lor este acela de **slujitori**, nu de stăpâni; de **mesageri**, nu de autori ai revelației; de **instrumente**, nu de surse ale puterii divine.

În același timp, lecția ne avertizează asupra pericolului unei preocupări exagerate sau nebiblice față de lumea angelică. Fascinația culturală, experiențele subiective și practicile ezoterice pot duce ușor la o înțelegere distorsionată și periculoasă a îngerilor. De aceea, credinciosul este chemat să „deosebească duhurile” și să rămână ancorat exclusiv în revelația Scripturii.

Mai presus de toate, acest studiu ne conduce spre o apreciere mai profundă a Domnului Isus Hristos. El nu este doar mai presus de oameni, ci și **mai presus de îngeri**. Toată autoritatea în cer și pe pământ I-a fost dată Lui. Îngerii I se închină, Îl slujesc și Îi împlinesc poruncile.

Astfel, angelologia sănătoasă nu ne îndreaptă privirea spre îngeri, ci **ne ridică ochii spre Hristos**, Domnul oștirilor cerești și Mântuitorul nostru. În El avem siguranță, protecție și speranță, nu prin intermediul îngerilor, ci prin relația vie cu Fiul lui Dumnezeu.

V.Filip

Organizarea îngerilor aleși

Textul: Geneza 3:24; 16:7-14; Luca 2:8-15

Cuvântul de aur: Geneza 3:24 „Astfel a izgonit El pe Adam: și la răsăritul grădinii Edenului a pus niște heruvimi care să învântească o sabie învâpăiată, ca să păzească drumul care duce la pomul vieții”

INTRODUCERE

Lumea îngerilor este una fascinantă. Există nenumărate relatări despre presupuse întâlniri sau arătări ale îngerilor, însă cele mai multe dintre acestea nu au nicio legătură cu realitatea biblică. De aceea, este necesar să cercetăm cu atenție ce spune **Sfânta Scriptură** despre îngeri.

În lecția de față vom analiza **organizarea îngerilor aleși**, așa cum este ea revelată în Cuvântul lui Dumnezeu. Dumnezeu este un Dumnezeu al ordinii, nu al confuziei, iar această însușire a Sa se reflectă în toate domeniile existenței, inclusiv în lumea nevăzută a ființelor angelice.

OBIECTIVE

- ❖ Să înțelegem ce spune Biblia despre îngeri.
- ❖ Să înțelegem cum trebuie să ne raportăm corect la îngeri.
- ❖ Să înțelegem că Dumnezeu este un Dumnezeu al ordinii, iar această ordine se răsfrânge asupra întregii creații.
- ❖ Să combatem concepțiile greșite și nebiblice despre îngeri.

SCHIȚA

- I. Generalități**
- II. Organizarea îngerilor aleși**
- III. Cum ne raportăm la îngerii aleși**

ANALIZA

I. Generalități

Îngerii sunt duhuri slujitoare, create de Dumnezeu într-un număr impresionant de mare. Ei nu se înmulțesc. Rolul lor este de slujire, adorare (a lui Dumnezeu) și transmitere a mesajelor divine.

La început a existat o singură categorie de îngeri. Toți îngerii erau buni, așa cum era întreaga creație. Lucrurile s-au schimbat însă odată cu rebeliunea lui Satan. O parte dintre îngeri l-au urmat pe acesta și au devenit îngeri „căzuți” sau demoni. Cei mai mulți au rămas loiali lui Dumnezeu. Aceștia sunt cunoscuți ca **îngeri sfinți** sau **îngeri aleși**.

Pentru ca o mulțime atât de mare să funcționeze eficient, este necesară **organizarea** și **ascultarea**, trăsături care reflectă caracterul Dumnezeuului care i-a creat.

II. Organizarea îngerilor aleși

a. Îngerul Domnului – Geneza 16:7–14

Teologii numesc această apariție o **teofanie**, adică o manifestare a lui Dumnezeu. De fiecare dată când Dumnezeu Se descoperă în acest mod, El o face prin Domnul Isus Hristos. Iată câteva ocazii în care apare Îngerul Domnului în Scriptură:

- Îi adresează cuvinte de încurajare Agarei (Geneza 16:7);
- Îl oprește pe Avraam să-l jertfească pe Isaac (Geneza 22:11);
- Reînnoiește promisiunea unei seminții numeroase pentru Avraam (Geneza 22:15–18);
- I Se arată lui Iacov (Geneza 31:11–13);
- I Se descoperă lui Moise în rugul aprins (Exod 3:6);
- Îi stă împotrivă lui Balaam și îi blochează calea (Numeri 22:22).

b. Heruvimii – Geneza 3:24; Psalmii 80:1; 99:1; Isaia 37:16; Ezechiel 1:1–19

Heruvimii sunt primii îngeri menționați în Biblie. Este important de remarcat că Satan a fost, la origine, un heruvim (Ezechiel 28:14). Acești îngeri sunt în mod constant asociați cu **tronul** și **sfințenia** lui Dumnezeu. După izgonirea omului din Eden, Dumnezeu a așezat heruvimi cu „o sabie învâpăiată” ca să păzească drumul către pomul vieții.

Heruvimii sunt prezenți și în cortul întâlnirii, în locuința simbolică a lui Dumnezeu din mijlocul poporului Israel în pustie. Ei sunt reprezentați prin broderii pe perdeaua care despărțea Sfânta de Sfânta Sfintelor. Prorocul Ezechiel îi descrie ca având aripi.

c. Serafimii – Isaia 6:2–7

Serafimii sunt menționați într-un singur pasaj biblic. Numele lor înseamnă „făpturi de foc”. Ei dau o mărturie puternică despre sfințenia lui Dumnezeu, strigând unii către alții: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul oștirilor!”

Scriptura menționează că serafimii au aripi și sunt implicați direct în proclamarea gloriei divine.

d. Arhanghelul – 1 Tesaloniceni 4:16; Iuda 1:9

Termenul „arhanghel” înseamnă „căpetenie îngerească”. După datele Scripturii, există un singur arhanghel menționat explicit. Titlul apare direct în 1 Tesaloniceni 4:16, iar numele arhanghelului este specificat în Iuda 1:9: **Mihail**.

e. Mulțimea de îngeri – Luca 2:8–15

De multe ori, îngerii sunt prezentați în Scriptură ca o **mulțime**. La nașterea Domnului Isus apare „o mulțime de oaste cerească” care laudă pe Dumnezeu (Luca 2:13).

Domnul Isus vorbește despre „legiuni de îngeri” (Matei 26:53). Prorocul Elisei se roagă pentru slujitorul său, iar Dumnezeu îi deschide ochii acestuia, care vede muntele plin de cai și care de foc (2 Regi 6:15–17).

III. Cum să ne raportăm la îngerii aleși

Îngerii sunt ființe nevăzute pentru noi, oamenii, înzestrate cu o putere considerabilă. Ei protejează, însoțesc, călăuzesc și aduc vești din partea lui Dumnezeu. Din această cauză, există pericolul unei raportări greșite față de ei.

Conform Bibliei, **nu trebuie să ne rugăm îngerilor, nu trebuie să ne închinăm îngerilor și nu trebuie să îi adorăm**. Toată închinarea și adorarea se cuvin **exclusiv lui Dumnezeu**.

ÎNTREBĂRI

1. Care îngeri sunt mai numeroși: cei „căzuți” sau cei aleși?
2. Ce nume de îngeri sunt menționate explicit în Scriptură?
3. Care crezi că este atitudinea corectă a credinciosului față de îngeri, potrivit Bibliei?
4. Care este versetul tău preferat cu privire la îngeri?
5. Cât de puternici sunt îngerii, potrivit Scripturii, și care sunt limitele puterii lor?
6. Ce ai învățat din studiul despre organizarea îngerilor aleși?

CONCLUZII

Un Dumnezeu al orânduirii a creat o lume a ordinii. Datorită ascultării și organizării, activitatea îngerilor este eficientă și armonioasă. Fără organizare, o mulțime devine ineficientă; iar fără ascultare, organizarea își pierde sensul. Avem mult de învățat de la îngeri despre valoarea ordinii și a disciplinei. Cât de eficientă ar deveni slujirea noastră dacă am manifesta mai multă rânduială, responsabilitate și ascultare de voia lui Dumnezeu? În încheiere, câteva exemple biblice și practice:

- ❖ Moise a fost un om capabil, dar a încercat să rezolve singur toate neînțelegerile poporului. S-a epuizat inutil. Sfetnicul său, Ietro, l-a avertizat că nu procedează bine și l-a îndemnat să delege responsabilități unor oameni vrednici (Exod 18).
- ❖ Domnul Isus, la înmulțirea pâinilor, a poruncit ca mulțimea — aproximativ cinci mii de bărbați, în afară de femei și copii — să fie

așezată în grupuri de câte cincizeci. Nu ni se spune explicit de ce, dar ordinea a făcut posibilă atât distribuirea hranei, cât și evidențierea minunii.

- ❖ Parabola dulapului: arunci hainele la întâmplare sau le așezi ordonat pe umerase? Face diferență? Ordinea nu este doar estetică, ci funcțională.

Ordinea nu este un detaliu secundar, ci o reflecție a caracterului lui Dumnezeu. Acolo unde există ascultare și rânduială, slujirea devine mai clară, mai eficientă și mai roditoare.

V. Lucaci

Slujirea îngerilor aleși

Text: *Evrei 1:14; Iov 38:6,7; Psalmii 91:11,12; 103:20; 148:2; Isaia 6:2,3; Daniel 9:21,22; 10:13; Apocalipsa 4:6-9; 12:7*

Cuvântul de aur: *Evrei 1:13,14 „Și căruia dintre îngeri i-a zis El vreodată: șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii tăi, așternut al picioarelor tale? Nu sunt oare toți duhuri slujitoare trimise să împlinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea?”*

INTRODUCERE

Slujirea îngerilor buni reiese în mod clar din descrierea pe care Scriptura o face în *Evrei 1:14*, precum și din numeroasele relații biblice care prezintă activitățile lor variate de-a lungul istoriei mântuirii. Îngerii sunt descriși ca „duhuri slujitoare”, aflate în deplină ascultare de Dumnezeu.

Practic, ei acționează exclusiv la dispoziția lui Dumnezeu, pentru împlinirea planurilor Sale suverane. Ei nu lucrează independent, nu acționează după propria voință și nu caută slava lor, ci sunt trimiși de Dumnezeu pentru a împlini voia Sa în cer și pe pământ.

OBIECTIVE

- ❖ Să înțelegem lucrările împlinite de îngerii buni.
- ❖ Să înțelegem rolul acestora în creație și în istoria mântuirii.

SCHIȚA

- I. Slujirea îngerilor în relația cu Dumnezeu*
- II. Slujirea îngerilor în relația cu națiunile pământului*
- III. Slujirea îngerilor în relația cu Domnul Isus Hristos*
- IV. Slujirea îngerilor în relația cu Biserica*
- V. Slujirea îngerilor față de necredincioși*
- VI. Slujirea îngerilor în momente-cheie ale istoriei mântuirii*

ANALIZĂ

Sfânta Scriptură este bogată în informație solidă și demnă de cea mai mare încredere și în ceea ce privește lumea îngerilor. Îngerii sunt prezenți în toate evenimentele importante ale revelației biblice, de la Geneza până la Apocalipsa. Dumnezeu lucrează prin îngeri pentru a-Și duce la împlinire planurile Sale, fără ca aceștia să-I înlocuiască autoritatea sau lucrarea directă.

I. Slujirea îngerilor în relația cu Dumnezeu

În relația lor cu Dumnezeu, îngerii sunt prezentați ca slujitori cerești aflați în preajma tronului Său, gata să-I împlinească voia și poruncile (Psalmul 103:20; Isaia 6:1 ș.u.; Iov 1:6; 2:1; Apocalipsa 5:11; 8:1 ș.u.).

Ei participă activ:

- ca **îchinători**, proclamând sfințenia și gloria lui Dumnezeu (Isaia 6:3; Psalmul 148:1–2; Evrei 1:6; Apocalipsa 5:12);
- ca **martori** ai lucrărilor lui Dumnezeu în creație și răscumpărare (Iov 38:6–7; Luca 2:12–13; 15:10);
- ca **ostași** în lupta spirituală împotriva lui Satan și a îngerilor căzuți (Apocalipsa 12:7);
- ca **instrumente ale judecății divine** (Apocalipsa 7:1; 8:2).

Îngerii nu acționează independent, ci exclusiv în ascultare deplină de voia lui Dumnezeu.

II. Slujirea îngerilor în relația cu națiunile pământului

În legătură cu națiunile pământului, Scriptura sugerează existența unei activități angelice care influențează desfășurarea istoriei. În mod special, în relație cu națiunea Israel, arhanghelul Mihail este prezentat ca fiind „voievodul vostru”, un titlu care indică o responsabilitate specifică în planul lui Dumnezeu (Daniel 10:13, 21; 12:1; Iuda 9). **Acest fapt sugerează că el este însărcinat cu protecția poporului ales**, în contextul unui conflict spiritual real.

Menționarea „căpeteniei Persiei” arată existența unor puteri spirituale ostile care se opun planurilor lui Dumnezeu. Aceasta indică faptul că lupta nu se desfășoară doar pe plan uman, ci și la nivel spiritual. Pe baza acestor pasaje, putem concluziona că, asemenea arhanghelului Mihail, există îngeri buni care veghează asupra popoarelor și conducătorilor lor și caută să influențeze liderii umani în direcția împlinirii planului divin (Daniel 4:17; 10:21; 11:1).

În perioada necazului celui mare, îngerii vor fi agenții prin care Dumnezeu Își va duce la îndeplinire judecățile împotriva popoarelor (Apocalipsa 8–9; 16).

III. Slujirea îngerilor în relația cu Domnul Isus Hristos

Îngerii au avut un rol semnificativ în lucrarea Domnului Isus Hristos:

- **La nașterea Sa**, îngerii au prezis-o și au anunțat-o (Matei 1:20; Luca 1:26–28; 2:8–15). Un înger l-a avertizat pe Iosif să fugă în Egipt, iar mai târziu i-a anunțat momentul întoarcerii (Matei 2:13–15, 19–21).

- **În suferința Sa**, îngerii I-au slujit după ispitirea din pustie și în agonia din Grădina Ghetsimani. Domnul Isus afirmă că ar fi putut chema legiuni de îngeri în apărare, dacă ar fi dorit.
- **La învierea Sa**, un înger a rostogolit piatra de la mormânt, iar îngerii au anunțat învierea femeilor (Matei 28:1–6; Luca 24:5–7).
- **La înălțarea Sa**, îngerii au fost prezenți și au oferit instrucțiuni ucenicilor (Faptele Apostolilor 1:10–11).
- **La întoarcerea Sa**, vocea arhanghelului va fi auzită la răpirea Bisericii, iar îngerii îl vor însoți în revenirea Sa glorioasă și vor separa grâul de neghină la a doua venire.

IV. Slujirea îngerilor în relația cu Biserica

Evrei 1:14 descrie îngerii ca fiind „duhuri slujitoare, trimise să împlinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea”.

Scriptura arată că îngerii:

- aduc răspunsuri la rugăciune (Faptele Apostolilor 12:5–10),
- ajută la aducerea oamenilor la Mântuitor (Faptele Apostolilor 8:26; 10:3),
- încurajează credincioșii în vremuri de pericol (Faptele Apostolilor 27:23–24),
- sunt implicați la momentul morții credincioșilor (Luca 16:22).

Dumnezeu nu este obligat să folosească îngeri, ci alege să o facă. Credinciosul recunoaște că Domnul este Autorul lucrării, chiar atunci când folosește îngeri ca instrumente (Faptele Apostolilor 12:7–11, 17).

V. Slujirea îngerilor față de necredincioși

Îngerii sunt implicați și în raport cu necredincioșii, în special în domeniul judecății divine. Ei:

- anunță judecata (Geneza 19:13; Apocalipsa 14:6–7),
- aduc judecata (Faptele Apostolilor 12:23; Apocalipsa 16:1),
- vor separa pe cei drekți de cei nedreți la sfârșit (Matei 13:39–40).

Această lucrare subliniază seriozitatea păcatului și dreptatea lui Dumnezeu.

VI. Slujirea îngerilor în momente-cheie ale istoriei mântuirii

Îngerii apar în mod special în momentele de tranziție majoră din istoria mântuirii:

- la creația pământului, când s-au unit în laudă (Iov 38:6–7);
- la darea Legii mozaice (Galateni 3:19; Evrei 2:2);
- la prima venire a lui Hristos (Matei 1:20; 4:11);
- în primii ani ai Bisericii (Faptele Apostolilor 8:26; 10:3, 7; 12:11);

- la evenimentele legate de a doua venire a lui Hristos (Matei 25:31; 1 Tesaloniceni 4:16).

Concluzia

Îngerii aleși sunt duhuri slujitoare, rânduite de Dumnezeu pentru împlinirea voii Sale. Slujirea lor se desfășoară în două direcții principale: ei sunt slujitori ai Domnului și, în același timp, slujitori ai copiilor lui Dumnezeu. În aceste slujiri, îngerii sunt implicați în mod constant de-a lungul întregii istorii a răscumpărării, de la creație până la finalizarea lucrării mântuirii celor aleși de Dumnezeu.

Deși nu îi putem vedea, Scriptura ne asigură că prezența și lucrarea lor sunt reale, iar credincioșii beneficiază în mod cert de slujirea lor, potrivit planului și suveranității lui Dumnezeu.

D.Comănescu

Răzvrătirea îngerilor căzuți

Text: *Isaia 14:10–15; Ezechiel 28:12–19; Apocalipsa 12:7–9*

Cuvântul de aur: *Ezechiel 28:15* „Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine.”

INTRODUCERE

S-ar putea ca unii să-și pună întrebarea: *De ce este important acest subiect? De ce să studiem rebeliunea îngerilor căzuți?* Răspunsul la aceste întrebări îl vom descoperi studiind lecția de astăzi.

Biblia vorbește despre îngeri nu ca despre mitologie, ci ca despre o **realitate spirituală**. Studiarea și înțelegerea rebeliunii lor ne ajută să percepem mai clar adevărata realitate a lumii în care trăim. În fiecare cultură și în fiecare țară, oamenii au fost fascinați de activitatea îngerilor în general, dar mai ales de cea a demonilor. De-a lungul istoriei, au fost instituite sărbători în cinstea lor și chiar religii dedicate acestui domeniu.

De exemplu, în San Francisco, în anul 1966, a fost inaugurată prima biserică satanistă, unde adepții acestei mișcări sunt învățați doctrine și practici profund eronate din punct de vedere teologic.

Noi, ca urmași ai lui Hristos, știind că suntem angajați într-un **război spiritual**, avem datoria să cunoaștem inamicul, să-i înțelegem intențiile și să știm cum să ne apărăm și să ne împotrivim lui. Scriptura ne avertizează clar: **Lupta noastră nu este împotriva cărnii și sângelui...** (Ef. 6:12).

OBIECTIVE

- ❖ Să înțelegem **originea răului** în lume.
- ❖ Să evităm extremele — fie **ignoranța**, fie **obsesia** — și să dobândim o perspectivă biblică echilibrată asupra vrăjmașului.
- ❖ Cunoscând inamicul și tacticile lui, să trăim o viață de **veghere, discernământ și ascultare** de Dumnezeu.

SCHIȚĂ

- I. Originea rebeliunii îngerilor căzuți**
- II. Extinderea rebeliunii îngerilor căzuți**
- III. Consecințele acestei rebeliuni și realitatea luptei spirituale**
- IV. Rezultatul final și aplicații personale**

ANALIZA

I. Originea rebeliunii îngerilor căzuți

Știm că îngerii au fost creați de Dumnezeu sfinți, morali și cu voință liberă. În răspunsul dat lui Iov, Dumnezeu afirmă că „**toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie**” (Iov 38:7). Din lecțiile anterioare cunoaștem că atunci când Scriptura vorbește în Vechiul Testament despre „fiii lui Dumnezeu”, se referă la îngeri. A existat un timp în care totalitatea îngerilor se închinau lui Dumnezeu și Îl slujeau exclusiv pe El.

Lucifer poate fi considerat începutul răzvrătirii. Cele două texte — Isaia 14:11–15 și Ezechiel 28:12–19 — ne descriu starea sa de dinainte de cădere. Deși ocupa o poziție înaltă, mai presus de ceilalți îngeri, deși era plin de frumusețe și era așezat pe „muntele cel sfânt al lui Dumnezeu”, totuși inima lui s-a îngâmfat și a făcut loc nelegiurii.

Biblia nu ne spune cum s-au născut aceste gânduri în el și nici cum Dumnezeu a îngăduit această răzvrătire, dar știm cu certitudine că **Dumnezeu nu a fost inițiatorul răului**, așa cum afirmă unii care nu cunosc adevărul Scripturii. Ceea ce știm este că totul a început cu **mândria lui Lucifer** și cu dorința sa de **autonomie**. El nu a mai dorit să slujească Domnului Dumnezeu, ci a vrut să fie independent și suveran.

Întrebări de reflecție:

- De ce credeți că mulți creștini evită acest subiect?
- De ce este mândria atât de periculoasă?
- Cum se manifestă dorința de „autonomie” spirituală în zilele noastre?

II. Extinderea rebeliunii îngerilor căzuți

Alți îngeri au fost implicați și l-au urmat pe Lucifer. În Apocalipsa 12:4 citim: „**Și coada lui a tras a treia parte din stelele cerului...**”. De aici putem deduce că o treime din îngeri au participat la rebeliune. Deși îngerii sunt extrem de bine organizați și disciplinați, Lucifer a reușit să atragă de partea sa o parte semnificativă din legiunile îngerești.

Odată cu căderea lui Lucifer, îngerii care l-au urmat au experimentat dizgrația și căderea. Din acest moment apar demonii sau duhurile rele. Aceștia l-au urmat pe Lucifer **în mod conștient**. În 2 Petru 2:4 ni se spune clar: „**Dumnezeu n-a cruțat pe îngerii care au păcătuit...**”, arătând că decizia lor a fost una responsabilă și deliberată.

Scriptura nu ne arată existența unei posibilități de mântuire pentru îngeri. De fapt, iadul a fost creat pentru demoni, nu pentru oameni. De la căderea lor și izgonirea din cer și până astăzi, omenirea este implicată într-un

război spiritual. Unii sunt de partea lui Dumnezeu, alții sunt de partea lui Lucifer. În această confruntare universală **nu există neutralitate.**

În Epistola lui Iuda 6 citim că unii îngeri sunt deja legați: „**El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe îngerii care nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința.**” Alți demoni sunt încă liberi și activi, dar chiar și peste ei Dumnezeu rămâne suveran, iar autoritatea Lui nu este contestată.

Întrebări de reflecție:

- Care este diferența dintre a fi influențat de demoni și a fi posedat de demoni?
- De ce este important să știm că demonii sunt limitați?

III. Consecințele acestei rebeliuni și realitatea luptei spirituale

Din Scriptură cunoaștem scopurile lui Lucifer și ale demonilor și nu ar trebui să fim surprinși de ele. Ei se află întotdeauna în opoziție față de Evanghelia lui Hristos, știind că prin Evanghelie oamenii pot fi mântuiți. De aceea duc o luptă continuă de **înșelare** (2 Corinteni 11:14) și **distrugere** (Ioan 10:10).

Pentru că știm planurile celui rău și pentru că avem calea spre victorie, fiecare dintre noi ar trebui să urmeze sfatul Scripturii pentru a trăi în biruința câștigată deja de Domnul Isus Hristos. Iacov 4:7 ne spune limpede: „**Supuneți-vă lui Dumnezeu. Împotriviți-vă diavolului...**”.

Ca și copii ai lui Dumnezeu, nu trebuie să ne temem de cel rău, pentru că „**Cel ce este în noi este mai tare decât cel din lume**”. Nici nu trebuie să negociem cu vrăjmașul. Cel mai sigur loc este sub autoritatea și protecția Domnului Isus Hristos.

Întrebări de reflecție:

- Care ar trebui să fie armele noastre în această luptă spirituală?
- Cine sunt adevărații inamici împotriva cărora trebuie să luptăm?
- Atunci când ne luptăm unii cu alții, în slujba cui suntem?
- De cine ascultăm atunci când ne ridicăm împotriva copiilor lui Dumnezeu?

IV. Rezultatul final și aplicații personale

Rebeliunea lui Lucifer și a demonilor are un singur final: **înfrângerea totală și definitivă.** Pe crucea de la Golgota (Coloseni 2:14), Mielul lui Dumnezeu, Leul din seminția lui Iuda, a obținut victoria decisivă asupra celui rău. Cartea Apocalipsa ne descoperă clar deznodământul acestui conflict cosmic.

Ce trebuie să ne reamintim și ce trebuie să facem noi?

- Mândria duce întotdeauna la cădere; totul a început cu mândria în inima lui Lucifer.
- Ascultarea de Dumnezeu și de Cuvântul Său aduce protecție peste viețile noastre.
- Folosind armele celui rău, intrăm în conflict cu Dumnezeu. Diavolul nu are nevoie de ajutorul nostru pentru a crea dezbinare.
- Lupta este reală și periculoasă, dar victoria este deja asigurată în Hristos. De aceea trebuie să ne ascundem în El prin ascultare deplină.

Întrebări pentru autoevaluare:

- Unde există pericolul mândriei în viața mea?
- Cum pot trăi mai conștient sub autoritatea lui Hristos?

CONCLUZIE

Studiind această lecție, fiecare dintre noi ne-am reamintit că păcatul începe adesea cu ceva aparent simplu și adesea nebăgat în seamă: **respingerea autorității divine**. Ispita este să credem că noi nu ne facem vinovați de un asemenea păcat. Dar, dacă am fi sinceri cu noi înșine și ne-am cerceta cu atenție, ar trebui să recunoaștem că, de multe ori, fără să ne dăm seama, respingem **autoritatea Sa**. Alegem calea noastră, alegem planurile noastre, care nu sunt întotdeauna conforme cu voia Lui. Fie ca fiecare dintre noi să ne supunem voii divine și, în ascultare, să-L urmăm zilnic.

Indiferent dacă oamenii ascultă pe deplin de Dumnezeu sau nu, **El rămâne suveran și în control**. El este singurul care stă pe tronul Universului. Chiar dacă Diavolul se împotrivește Lui și planurilor Sale, Dumnezeu rămâne **Biruatorul**. Slavă Lui pentru biruința câștigată în Isus Hristos!

„Cel ce este în voi este mai mare decât cel ce este în lume” (1 Ioan 4:4).

M.Lozoneanu

Activitățile îngerilor căzuți

Text: *Luca 8:26-39; Marcu 9:14-29; 2 Corinteni 11:13-15*

Cuvântul de aur: *Efesenii 6:12* „¹² Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești.”

INTRODUCERE

În orice meci care urmează a fi disputat — fie de box, fie de fotbal — atât antrenorii, cât și jucătorii își studiază adversarii, cu scopul de a le cunoaște capacitățile, dar mai ales **punctele vulnerabile**.

În mod asemănător, și noi trebuie să ne cunoaștem adversarii cu care suntem angajați în luptă, studiind Scriptura pentru a înțelege **cine sunt, cum acționează și cum putem ieși biruitori asupra lor**.

Lumea demonică nu este o fantezie sau o mitologie grecească ori persană, ci o **realitate spirituală**, deoarece Scriptura vorbește limpede și constant despre existența și activitatea îngerilor căzuți.

OBIECTIVE

- ❖ Să cunoaștem felurile de atac ale îngerilor căzuți asupra credincioșilor.
- ❖ Să înțelegem activitățile îngerilor căzuți în relație cu lumea.
- ❖ Să învățăm modalitățile biblice prin care ieșim biruitori asupra lor.

SCHIȚA

- I. Acțiunile îngerilor căzuți în relație cu cei credincioși**
- II. Acțiunile îngerilor căzuți în relație cu lumea**
- III. Biruința celor credincioși asupra îngerilor căzuți**

ANALIZA

Deși nu este un subiect plăcut sau dorit pentru studiu, este totuși necesar să cunoaștem ce are de spus Biblia cu privire la cei care odinioară au fost îngeri buni, iar acum au devenit vrăjmașii lui Dumnezeu și, implicit, ai credincioșilor.

De ce o astfel de temă? Pentru că Scriptura vorbește clar despre aceasta, iar realitatea vieții noastre demonstrează existența a ceea ce se numește „**lupta spirituală**”. Ea este o realitate de care fiecare credincios devine conștient din momentul nașterii din nou. Coloseni 1:13 afirmă: „El ne-a izbăvit de sub puterea întunericului și ne-a strămutat în Împărăția Fiului

dragostei Lui...” Desigur, acesta nu va fi un studiu exhaustiv al activităților îngerilor căzuți, însă vom sublinia câteva dintre acțiunile lor, atât în relație cu cei credincioși, cât și în relația lor cu lumea.

Un aspect extrem de important de subliniat este că îngerii căzuți îl slujesc pe cel rău. Ei sunt la dispoziția lui din momentul răzvrătirii lor împotriva autorității lui Dumnezeu. Apocalipsa 12:9 ne spune că locul lor nu mai este în cer. Singurul scop al existenței lor este de a fi pe placul stăpânului lor.

I. Acțiunile îngerilor căzuți în relație cu cei credincioși

a. Îi ispitesc pe cei credincioși

Fapte 5:3 – Anania și Safira au căzut în ispita minciunii. Dorința lor a fost nobilă ca intenție, dar, ca modalitate practică, a avut drept scop slăvirea de sine prin intermediul minciunii. Deși Satan și îngerii lui ne ispitesc, ei **nu ne pot forța să păcătuim**. Responsabilitatea păcatului rămâne a noastră. Iacov 1:14–15 spune: „Fiecare este ispitit când este atras de pofta lui însuși și momit. Apoi pofta, când a zămislit, dă naștere păcatului...”

Dacă Dumnezeu îngăduie încercările pentru a scoate ce este mai bun din noi, cel rău folosește aceleași situații pentru a scoate ce este mai rău din noi. Ispita urmărește întotdeauna să ne scoată de sub perimetrul ascultării de Dumnezeu.

b. Îi atacă pe cei credincioși

Efeseni 6:11 – Apostolul Pavel ne îndeamnă să îmbrăcăm **toată armătura** (gr. *panoplia*) — armura completă, defensivă și ofensivă — pentru a putea sta neclintiti împotriva **uneltirilor diavolului**. Cuvântul grecesc *methodeia* se referă la metode, strategii și ambuscade. Atacurile pot viza:

- credința în Domnul Isus,
- starea emoțională (depresie, întristare, apăsare),
- uneori chiar senzația unei prezențe demonice apăsătoare.

În astfel de momente, credinciosul nu trebuie să se teamă, ci să-L cheme pe Domnul Isus. Scriptura afirmă că cel rău **va fugi**. Atacurile sunt adesea personalizate: demonii cunosc slăbiciunile, vulnerabilitățile și zonele sensibile ale fiecăruia. Intensitatea luptei nu este aceeași pentru toți.

Secretul biruinței este să fim găsiți îmbrăcați cu întreaga armură divină.

c. Îi împiedică în slujire

1 Tesaloniceni 2:18 – Apostolul Pavel afirmă că Satan l-a împiedicat să ajungă la Tesalonic. Scriptura nu detaliază metodele, dar observăm că demonii pot obstrucționa slujirea prin:

- piedici aparent banale,

- tensiuni familiale,
- epuizare emoțională,
- distrageri succesive.

Scopul este clar: **oprirea sau slăbirea slujirii.**

d. Îi înșală pe credincioși

2 Corinteni 11:13–15 – Apostoli mincinoși se prefac în slujitori ai neprihănirii, inspirați de duhul celui rău. Domnul Isus avertizează în Matei 24:24 că vor apărea hristoși mincinoși și proroci mincinoși, capabili să înșele, dacă ar fi cu puțință, chiar pe cei aleși.

e. Îi împiedică să crească spiritual

Ef. 6:12 – Cuvântul *pale* descrie lupta corp la corp. Scopul demonilor este:

- oprirea creșterii spirituale,
- inducerea vinovăției false,
- îndepărtarea de rugăciune, Biblie, biserică și părtășie.

Scriptura ne cheamă la rezistență activă: „Împotriviți-vă diavolului și el va fugi de la voi.” (Iacov 4:7)

II. Acțiunile îngerilor căzuți în relație cu lumea

Biblia afirmă că lumea zace în cel rău. Domnul Isus îl numește pe Satan „stăpânitorul acestui veac” (Luca 4:6), și asta pentru că demonii săi pot avea un oarecare control asupra ei:

a. Pot lovi cu boli

Scriptura menționează cazuri de:

- muțenie (Marcu 9:25),
- surzenie,
- orbire (Matei 12:22),
- convulsii (Marcu 1:26; 9:20),
- paralizie (Fapte 8:7),
- neputință (Luca 13:11–16).

Nu toate bolile au cauze demonice, dar unele au **origine spirituală.**

b. Pot poseda oameni

Marcu 5:1–20 – Posedarea implică deschiderea voluntară a unei porți spirituale prin:

- ghicire,
- astrologie,
- vrăjitorie,
- descântece,

- chemarea duhurilor sau a morților.

Caracteristicile posedării includ:

- asocierea cu moartea,
- izolarea socială,
- forță supranaturală,
- pierderea autocontrolului,
- comportament violent,
- lipsa rușinii,
- vorbire prin persoană.

Credincioșii nu pot fi posedati, deoarece sunt locuiți de Duhul Sfânt, dar pot fi influențați.

c. Pot influența chiar și pe cei mântuiți

Exemple:

- **Luca 9:51–56** – ucenicii animați de un duh greșit;
- **Matei 16:21–23** – Petru, influențat, este mustrat de Domnul.

d. Pot controla teritorii și națiuni

Daniel 10:13 – „căpetenia Persiei” indică existența unor autorități demonice regionale, cu impact politic și social.

III. Biruința celor credincioși asupra duhurilor rele

Biruința este posibilă și sigură în Hristos:

- îmbrăcând toată armătura lui Dumnezeu (Efeseni 6:11–18),
- împotrivindu-ne diavolului (Iacov 4:7),
- încrezându-ne în jertfa lui Hristos (Apocalipsa 12:11),
- mărturisind biruința Lui,
- refuzând păcatul (Ioan 14:30).

CONCLUZIE

Departat de a fi epuizat acest subiect, putem spune că abia am început să vorbim despre el. Totuși, un adevăr devine limpede: orice copil al lui Dumnezeu este implicat într-un conflict real și deschis cu armatele duhurilor demonice. Lupta spirituală nu este o metaforă, ci o realitate a vieții creștine.

Analiza acestei lecții ne-a ajutat să înțelegem originea și modul de operare al îngerilor căzuți, precum și modalitățile concrete prin care ei atacă atât pe credincioși, cât și lumea. În același timp, Scriptura ne-a ferit de extreme: nici ignoranță periculoasă, dar nici obsesie nesănătoasă.

Cunoașterea vrăjmașului nu este un scop în sine, ci un mijloc pentru veghere, discernământ și trăire sub autoritatea lui Hristos.

Deși armatele celui rău caută să ne facă viața amară și grea, ele nu pot trece peste limitele îngăduite de Dumnezeu. Autoritatea lor este limitată, iar puterea lor este subordonată. Așa cum spune apostolul Petru în 1 Petru 1:5: „voi sunteți păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credință...”

Aceasta este marea noastră siguranță: orice copil al lui Dumnezeu trăiește sub protecția Domnului, iar biruința nu este câștigată prin forțe omenești, ci prin rămânerea în ascultare, credință și supunere față de Domnul Isus Hristos.

Cunoscând realitatea luptei spirituale, suntem chemați nu la teamă, ci la veghere, nu la pasivitate, ci la trăire responsabilă, știind că „Cel ce este în noi este mai mare decât cel ce este în lume” (1 Ioan 4:4).

M.Văduva

Căpetenia îngerilor căzuți – Satana

Text: *Ezechiel 28:12-17; Isaia 14:12-14*

Cuvântul de Aur: *2 Corinteni 2:11 Să nu lăsăm pe Satana să aibă un câștig de la noi; căci nu suntem în necunoștință de planurile lui.*

INTRODUCERE

Biblia expune tot ceea ce trebuie să cunoaștem despre Satana și acțiunile lui potrivnice copiilor lui Dumnezeu. Atât Vechiul cât și Noul Testament ne oferă informația necesară cu privire la acest subiect important pentru lupta noastră spirituală. Domnul Isus ne-a confirmat existența și acțiunile distructive ale lui Satan.

OBIECTIVE

- ❖ Să înțelegem cine este Satana și care sunt obiectivele lui;
- ❖ Să învățăm cum putem ieși biruitori în înclăștarea cu cel rău trăind mai mult decât biruitori.

SCHIȚA

- I. Poziția inițială a lui Satan și căderea lui*
- II. Apelative, desemnări și reprezentări biblice ale lui Satan*
- III. Natura prezentă a lui Satan*
- IV. Acțiunile lui Satan*
- V. Apărarea celui credincios împotriva lui Satan*
- VI. Judecata lui Satan*

ANALIZA

I. Poziția inițială a lui Satan și căderea lui

a. Privilegiile lui (inițiale, Ezechiel 28:11-15)

1. Perfecțiune inițială (v.12);
2. Înțelepciune deplină (v.12);
3. Frumusețe desăvârșită (v.12);
4. Acces în Eden (v.13);
5. Bogăție de podoabă în pietre nestemate (v.13);
6. Autoritate spirituală (v.14);
7. Poziție înălțată (muntele lui Dumnezeu, v.14);
8. Acces la bogățiile lui Dumnezeu (v.14, pietrele scânteietoare);
9. Stare inițială de neprihănire (v.15)

b. Păcatul lui Satan (Isaia 14:12-14)

1. Mândria sa (v.12);
2. Ambiția și invidia sa față de Dumnezeu (v.13a);
3. Răzvrătirea sa față de divinitate (v.13b);
4. Intenția sa de uzurpare a autorității lui Dumnezeu (v.13c);
5. Dorința sa de uzurpare a atribuitelor și puterii divine (v.14a);
6. Auto-îndumnezeirea sa (v.14b).

c. *Pedeapsa lui Satan (Ezechiel 28:16-19)*

1. Izgonirea sa din prezența divinității (aruncat de pe muntele lui Dumnezeu, v.16);
2. Îndepărtarea din funcția sa înaltă (nu mai e heruvim ocrotitor, v.16);
3. Profanarea prin mândria sa (v.18);
4. Doborârea sa din slavă în rușine (v.17);
5. Expunere și dispreț public (v.17, privește tuturor);
6. Distrugerea sa progresivă din interior (un foc mistuitor, v.18)
7. Reducerea la insignificanță (ars până la cenușă, v.18);
8. Transformarea sa în exemplul negativ quintesențial (v.19).

II. Apelative, desemnări și reprezentări ale lui Satan

a. *Apelative*

1. Satan – Adversarul (Iov 1:6; Matei 4:10)
2. Diavolul – Ispititorul, Clevetitorul (Matei 4:2, 5, 8, 11)
3. Beelzebul – Domnul casei sau al gunoaielor (Matei 12:24)
4. Belial – Răul (2 Corinteni 6:15)

b. *Desemnări*

1. Cel rău (1 Ioan 5:19)
2. Ispititorul (Matei 4:2; 1 Tesaloniceni 3:5)
3. Domnul lumii acesteia (Ioan 12:31)
4. Dumnezeul acestui veac (2 Corinteni 4:4)
5. Domnul puterii văzduhului (Efeseni 2:2)
6. Acuzatorul fraților (Apocalipsa 12:10)

c. *Reprezentări*

1. Înger de lumină (2 Corinteni 11:14)
2. Șarpele (Apocalipsa 12:9)
3. Balaurul (Apocalipsa 12:3)

III. Natura prezentă a lui Satan

a. *Inițial:*

1. O creatură;
 2. Un spirit angelic aparținând ordinului îngeresc numit heruvimi;
 3. Pentru o vreme, cel mai înalt din lumea îngerilor.
- b. ***La ora actuală:***
1. Un ucigaș;
 2. Un mincinos;
 3. Marele adversar al lui Dumnezeu și al omului;
 4. Un permanent oponent al planurilor lui Dumnezeu.
- c. ***Limitat:***
1. În aptitudinile ce le are:
 - i. Nu e omniscient;
 - ii. Nu e atotputernic.
 2. În acțiunile sale:
 - i. De Dumnezeu (Iov 1, 2);
 - ii. De puterea Duhului Sfânt în credincioși (1 Ioan 4:4).

IV. **Acțiunile lui Satan**

- a. ***În relație cu lucrarea de Răscumpărător a lui Isus:***
1. Oponent (Geneza 3:15; Matei 2:13; Luca 4:29 etc.);
 2. Ispititor (Matei 4:1-11);
 3. Originator al mașinațiilor și trădărilor celor din anturajul Său (Ioan 13:27).
- b. ***În relație cu națiunile pământului:***
1. Le înșală (Apocalipsa 20:3);
 2. Le determină să lupte împotriva lui Hristos (Apocalipsa 16:13-14; 20:7-9).
- c. ***În relație cu cei necredincioși:***
1. Le orbește mintea (2 Corinteni 4:4);
 2. Le fură cuvântul din inimă (Luca 8:12);
 3. Le capacitează voința să se opună lui Dumnezeu și să persecute pe copiii Domnului (Apocalipsa 2:13).
- d. ***În relație cu credincioșii:***
1. Îi ispitește (Fapte 5:3);
 2. Îi acuză (Apocalipsa 12:10);
 3. Îi oprește prin piedici (1 Tesaloniceni 2:18);
 4. Îi atacă prin demonii săi (Efeseni 6:11-12);
 5. Îi împinge în imoralitate (1 Corinteni 7:5);

6. Îi periclitează prin faptul că seamănă neghină în mijlocul lor (Matei 13:38-39);
7. Îi persecută (Apocalipsa 2:10).

V. Apărarea celui credincios împotriva lui Satan

- a. *Copiii Domnului au un Apărător în Persoana Domnului Isus*
 1. El mijlocește la Tatăl pentru paza lor (Ioan 17:15);
 2. El mijlocește la Tatăl pentru credința lor (Luca 22:32).
- b. *Copiii Domnului sunt conștienți că Dumnezeu poate folosi acțiunile Diavolului ca să lucreze scopurile lui superioare*
 1. Atacurile lui pot sluji pentru smerirea credincioșilor (2 Corinteni 12:7);
 2. Atacurile lui pot sluji pentru schimbarea viitorului în bine (Gen.50:20)
 3. În general, toate lucrurile lucrează spre binele credincioșilor (Rom.8:28).
- c. *Copiii Domnului trebuie:*
 1. Să vegheze (Luca 22:31; 1 Petru 5:8);
 2. Să stea tari (Efeseni 6:14; Iacov 4:7);
 3. Să folosească armura Domnului (Efeseni 6:10-18).

VI. Judecata lui Satan

- a. *A fost aruncat din poziția lui inițială din cer (Ezechiel 28:16);*
- b. *A auzit sentința ce i s-a dat în Eden (Geneza 3:15);*
- c. *A fost judecat la cruce (Ioan 12:31);*
- d. *Va fi exclus de la accesul ce încă îl mai are la Domnul (Apocalipsa 12:13);*
- e. *Va fi închis în Adânc timp de 1000 de ani (Apocalipsa 20:2);*
- f. *Va fi aruncat în Iazul cu foc și pucioasă pentru eternitate (Apocalipsa 20:10).*

CONCLUZIA

Deși Satan este un formidabil oponent al lui Dumnezeu și al copiilor lui Dumnezeu, el este limitat și învins de Domnul Isus la cruce. Succesul lui constă în a amăgi și a înșela prin metodele lui de ispitire. În luptă dreaptă cu cel credincios nu are șanse de izbândă. Noi avem asigurată victoria în Hristos.

D.Chiu

Destinul îngerilor căzuți

Text: 2 Petru 2:4; Iuda 6,7; Matei 25:41

Cuvântul de aur: Mat. 25:41: „⁴¹Apoi va zice celor de la stânga Lui: ‘Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care a fost pregătit diavolului și îngerilor lui!’”

INTRODUCERE

În lecția de astăzi abordăm un subiect biblic de o importanță majoră pentru viața de credință, dar care este rareori tratat sistematic în predicare și insuficient discutat în cadrul școlilor duminicale: **destinul îngerilor căzuți**.

Întrebări precum: *Cine sunt demonii? Care a fost păcatul lor? Care sunt activitățile lor? Există categorii distincte de îngeri căzuți? Au ei vreo posibilitate de mântuire? Care este destinul lor veșnic?* sunt întrebări legitime, la care Scriptura oferă răspunsuri clare, atunci când este studiată cu atenție.

La unele dintre aceste întrebări am răspuns deja în lecțiile anterioare. În această lecție, după o scurtă recapitulare, ne vom concentra în mod special asupra **ultimelor trei aspecte: categoriile de îngeri căzuți, imposibilitatea mântuirii lor și destinul lor etern**.

OBIECTIVE

La finalul acestei lecții, participanții vor fi capabili:

- ❖ Să explice cine sunt îngerii căzuți și natura căderii lor;
- ❖ Să distingă categoriile de îngeri căzuți prezentate în scriptură;
- ❖ Să înțeleagă de ce îngerii căzuți nu pot beneficia de mântuire;
- ❖ Să descrie destinul etern al îngerilor căzuți conform revelației biblice;
- ❖ Să aplice aceste adevăruri în viața personală, cu responsabilitate și reverență față de Dumnezeu.

SCHIȚA

- I. Cine sunt îngerii căzuți și care a fost păcatul lor**
- II. Activitatea îngerilor căzuți**
- III. Categoriile de îngeri căzuți**
- IV. Imposibilitatea mântuirii îngerilor căzuți**
- V. Destinul etern al îngerilor căzuți**
- VI. Concluzii și aplicații practice**

ANALIZA

I. Cine sunt îngerii căzuți și care a fost păcatul lor

Scriptura afirmă clar că îngerii căzuți **nu au fost creați răi**, ci au fost inițial îngeri buni, creați de Dumnezeu pentru slujiri bine definite. Problema apare atunci când ne întrebăm: *dacă au fost creați buni, cum au ajuns să cadă?*

Apostolul Petru oferă un răspuns concis, dar profund: „**Dumnezeu n-a cruțat pe îngerii care au păcătuț**” (2 Petru 2:4). Această afirmație implică faptul că **îngerii au păcătuț printr-un act de voință**, nu prin constrângere. Căderea lor a fost rezultatul unei alegeri conștiente.

Pasajele din Isaia 14 și Ezechiel 28 arată că păcatul care a dus la căderea îngerilor a fost **mândria liderului lor, Lucifer**, și dorința acestuia de a fi asemenea lui Dumnezeu. Îngerii care l-au urmat s-au răzvrătit împotriva autorității divine, dorind o poziție pe care Dumnezeu nu le-o rânduisese.

Scriptura sugerează că **o treime dintre îngeri** au participat la această răzvrățire (Apocalipsa 12:4). Charles Spurgeon observa că Lucifer „a devenit diavol prin mândrie” și că **mândria este rădăcina tuturor relelor**.

Este esențial să observăm că păcatul lor nu a fost unul exterior, ci **o decizie a inimii**: au dorit mai mult decât le-a rânduit Dumnezeu. Lecția este una extrem de relevantă pentru noi. Dacă mândria a doborât o ființă cerească, cu atât mai mult trebuie să fim vigilenți. De aceea, rugăciunea lui David rămâne actuală: „**Păzește pe robul Tău de mândrie... ca să nu se facă vinovat de păcate mari**” (Psalmul 19:13).

II. Activitatea îngerilor căzuți (recapitulare)

Îngerii căzuți își desfășoară activitatea în mai multe relații:

- **În relație cu Dumnezeu:** caută să se opună planului și conducerii suverane a lui Dumnezeu, falsificând adevărul.
- **În relație cu națiunile:** influențează și manipulează structuri de putere și guverne.
- **În relație cu cei necredincioși:** orbesc mințile oamenilor, fură Cuvântul din inimă, promovează religiile false.
- **În relație cu cei credincioși:** duc un război spiritual intens, uneltesc, acuză, ispitesc și încearcă să compromită mărturia credincioșilor.

III. Câte categorii de îngeri căzuți întâlnim în Biblie?

După răzvrătirea lui Lucifer, îngerii s-au împărțit în două categorii majore:

- **îngerii buni** (două treimi), numiți în Scriptură *îngeri aleși* sau *sfinți* (Daniel 4:13,17; Marcu 8:38; 1 Timotei 5:21);
- **îngerii răi** (o treime), aflați sub autoritatea lui Satan.

Studiind Scriptura, distingem **două subcategorii de îngeri răi:**

- Îngeri căzuți **legați**;
- Îngeri căzuți **liberi**.

1. Îngerii căzuți legați

Din această categorie fac parte îngerii care, pentru o perioadă limitată, au fost activi sub conducerea lui Satan, dar care, din cauza gravității păcatului lor, au fost **închiși de Dumnezeu**.

Apostolul Petru afirmă că Dumnezeu „**i-a aruncat în lanțuri, în adânc**” (2 Petru 2:4), folosind termenul *Tartaros*. Scriptura nu preia mitologia greacă, ci utilizează un termen cultural cunoscut pentru a descrie **un loc real de încarcerare temporară**, în așteptarea judecării finale.

Alte pasaje biblice se referă la acest loc prin termeni descriptivi precum **Adâncul**, **Abisul** sau **Fântâna Adâncului** (Luca 8:31). Faptul că acești îngeri au fost pedepsiți mai drastic decât ceilalți arată că păcatul lor a fost **deosebit de grav**. Epistola lui Iuda (versetele 6–7) identifică natura păcatului lor, indicând patru aspecte:

1. nu și-au păstrat starea rânduită;
2. și-au părăsit locuința;
3. s-au dedat la curvie;
4. au poftit după o natură care le era străină.

Acești îngeri au încălcat ordinea creației, încercând să pervertească rasa umană și să zădărnicească planul lui Dumnezeu. Din această cauză, au fost puși „**în lanțuri veșnice, pentru judecata zilei celei mari**”. Petru și Iuda se referă, așadar, la **același grup de îngeri**, lucru recunoscut de majoritatea teologilor evanghelici.

2. Îngerii căzuți liberi (demonii)

Îngerii căzuți care **nu sunt închiși în Tartaros** constituie categoria demonilor care își desfășoară activitatea în prezent. Aceștia nu sunt limitați la un singur loc, ci acționează în mai multe sfere, **sub permisiunea limitată și suverană a lui Dumnezeu**. Scriptura indică cel puțin trei domenii în care demonii își manifestă activitatea:

- i. **Văzduhul (locurile cerești)**. Apostolul Pavel descrie acest domeniu ca fiind spațiul invizibil al activității demonice: „**duhurile răutății care sunt în locurile cerești**” (Efeseni 6:12). Termenul „văzduh” nu se referă la atmosfera fizică,

ci la o **sferă spirituală invizibilă**, situată între cer și pământ, unde operează puterile demonice.

ii. Pământul (printre oameni). Demonii acționează direct asupra oamenilor, influențând gândirea (2 Corinteni 4:4), asuprind persoane (Luca 13:16) și, în unele cazuri, posedând oameni (Marcu 5). Această activitate este reală, dar niciodată nelimitată sau scăpată de sub controlul divin.

iii. Acces limitat în cer. Scriptura arată că Satan și demonii au avut și au un **acces limitat și controlat** în cer. În Iov 1:6–7, Satan se înfățișează înaintea lui Dumnezeu, iar în Apocalipsa 12:10 este descris ca „pârâșul fraților”, care îi acuza înaintea lui Dumnezeu. Acest acces nu trebuie confundat cu locuirea; el este temporar și supus autorității absolute a lui Dumnezeu.

IV. Pot avea îngerii căzuți posibilitatea mântuirii?

Scriptura afirmă implicit și explicit că **îngerii căzuți nu pot fi mântuiți**. Mântuirea este un act al harului lui Dumnezeu destinat omului, nu îngerilor. Această realitate poate fi demonstrată prin mai multe argumente biblice.

1. Hristos S-a făcut om, nu înger

Epistola către Evrei, capitolul 2, explică limpede că planul răscumpărării este **antropologic**, nu angelic. Hristos, prin întrupare, „S-a făcut cu puțin mai prejos decât îngerii” (Evrei 2:9), iar versetele 14–16 arată că mântuirea a fost posibilă doar prin faptul că El a luat **natura ființelor pe care a venit să le mântuiască**. Textul este categoric: „căci negreșit nu a luat firea îngerilor, ci sămânța lui Avraam” (Evrei 2:16). Hristos nu S-a identificat cu îngerii căzuți, ci cu omul căzut. De aceea, **nu există mântuire pentru îngerii căzuți**.

2. Nu există un reprezentant federal pentru îngeri

Un al doilea argument este prezentat în Romani 5:12–19, unde Adam este descris ca reprezentant federal al omenirii. Prin Adam a intrat păcatul în lume, iar prin al doilea Adam, Hristos, a venit îndreptățirea. Pentru îngeri nu există un asemenea reprezentant federal. Nu există un „al doilea Adam” pentru îngeri, nici un Mântuitor-înger care să stea în locul lor înaintea lui Dumnezeu. Această lipsă face imposibilă orice formă de răscumpărare angelică.

3. Nu există o jertfă substitutivă

Evrei 9:22 afirmă un principiu fundamental: „fără vărsare de sânge nu este iertare”. Îngerii sunt ființe spirituale, fără trup fizic, fără sânge, și nu pot

muri pentru a beneficia de o jertfă substitutivă. Din acest motiv, **nu există posibilitatea ispășirii păcatului lor.**

4. Concluzie parțială

Pentru îngerii căzuți, Scriptura nu lasă deschisă nicio ușă a speranței escatologice, nicio sugestie de restaurare sau mântuire.

V. Care va fi destinul etern al îngerilor căzuți?

1. Îngerii căzuți legați sunt deja sub condamnare divină

2 Petru 2:4 arată că acești îngeri sunt deja sub judecata lui Dumnezeu. Ei nu se mai află într-o stare de probă, nu mai au posibilitatea pocăinței sau a alegerii, ci așteaptă **executarea sentinței finale**. Judecata lor nu este o posibilitate, ci o certitudine.

2. Destinul lor final: focul veșnic

Domnul Isus afirmă clar că „**focul veșnic a fost pregătit pentru diavolul și îngerii lui**” (Matei 25:41). Conform Apocalipsa 20:

- Satan și demonii liberi vor fi legați și aruncați în Adânc pentru o mie de ani (Apocalipsa 20:1–3);
- după Mileniu, Satan va fi dezlegat pentru o revoltă finală (Apocalipsa 20:7);
- revolta va fi nimicită rapid, iar Satan și toți îngerii căzuți vor fi aruncați pentru veșnicie în **iazul de foc și pucioasă** (Apocalipsa 20:10).

Această pedeapsă este **veșnică și conștientă**, excluzând teoria anihilării.

3. Aplicație practică

Destinul îngerilor căzuți ne avertizează cu privire la gravitatea răzvrătirii împotriva lui Dumnezeu, a nepăsării și a delăsării spirituale. În același timp, ne încurajează să rămânem credincioși, deoarece **noi am avut parte de har**, de răscumpărare prin Domnul Isus Hristos. Îngerii nu au beneficiat de har și au pierdut cerul pentru totdeauna. Omul, însă, poate câștiga cerul prin har. De aceea, Scriptura ne îndeamnă să nu amânăm răspunsul credinței.

CONCLUZIE

Este important să cunoaștem doctrina despre îngerii căzuți deoarece:

- ❖ înțelegem că puterea răului este limitată și temporară;
- ❖ vedem că dreptatea lui Dumnezeu este absolută;
- ❖ avem siguranță în Domnul Isus, nu teamă;
- ❖ știm că biruința aparține lui Hristos și celor care sunt în Hristos.

EDITORI:

Laurențiu Murg

Daniel Chiu

CONTRIBUITORI:

Ioan Sinitean

Mircea Lozneanu

Marius J. Scurtu

Cristi Bradu

Laurențiu Murg

Eduard Cernăuțan

Sergiu Plăcintă

Cosmin Căprariu

Valentin Gabor

Viorel Filip

Vasile Lucaci

Dorelian Comănescu

Marius Văduva

Daniel P. Chiu

Costel Rusu

DESIGN:

Manual: Laurențiu Murg

Coperta: Teodora Scurtu

LOGOS BAPTIST MINISTRIES/

Logos Christian Academy

7280 N. Caldwell Avenue

Niles, IL 60714